

PLB suvažiavimas Kernavėje

Diskusijos, patarimai
ir pasiūlymai

Audronė V. Škiudaitė

Rugpjūčio 6-9 d. Kernavėje vyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) kraštų pirmininkų ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kraštų pirmininkų suvažiavimas, kurio rengimą parėmė Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR Vyriausybės. Susirinko vadovai arba jų atstovai iš 27 šalių (iš 36 kraštų lietuvių bendruomenių): Pietų ir Šiaurės Amerikos, Australijos, Vakarų ir Rytų Europos, Rusijos, Kazachstano, Gruzijos. Buvo aptarti emigracijos reikalai, išeivių socialiniai, švietimo, PLB spaudos ir informacijos, religiniai, kultūros, visuomeniniai, finansiniai, organizaciniai reikalai. Darbas buvo intensyvus ir produktyvus. Į suvažiavimą buvo atvykę ir pasaulio lietuvių atstovus sveikino Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, keletas Seimo narių: Arminas Lydeka, Vytautas Kamblevičius, Vilija Aleknaitė Abramikienė, perskaičiusi pranešimą apie tautą ir tautiskumą, Laima Mogenienė – Seimo ir PLB komisijos pirmininkė, ministrų atstovai, įvairių sričių specialistai, kurie buvo pakviesti informuoti arba konsultuoti įvairiais klausimais.

Svarstyta pilietybės klausimas

Daug dėmesio užsienio lietuvių susibūrimuose skiriama dvigubos pilietybės temai – Nukelta į 4 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Literatūrinis šeštadienis Sunny Hills (p. 2)
- Žolinės (p. 3)
- PLB suvažiavimas – diskusijos, patarimai ir pasiūlymai (p. 1, 4-5)
- Vilnius – tiltas tarp Rytų ir Vakarų (p. 8)
- Švėsime kun. Babono 80-metį (p. 8)
- Kai žydėjo kaštonai (7) (p. 9)
- Reikia grįžti į savo lopšį (p. 10)

Vallutų santykis

1 USD – 2.52 LT
1 EUR – 3.45 LT

Lietuvos valstybės šventės neturi sveikinimo tradicijų

Jūratė Skėrytė
Alfa.lt

„Sveikinu su mūsų Valstybės diena ir drauge su ja laukiu grįžtant“. Niekas Lietuvoje nerašo tokių sveikinimo atvirukų Liepos 6-osios proga draugui į Airiją.

Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją, Liepos 6-ąją, Rugpjūčio 15-ąją net valdžios įstaigos viena kitai vangiai rašo sveikinimus. „Nėra tradicijos“, – vienu balsu tvirtino ir politikai, ir menininkai.

Pasitenkina kalbomis

Septyni atvirukai. Tiek sveikinimų Valstybės arba Mindaugo karūnavimo dienos proga sulaukė Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas.

Verta atviruko Liepos 6-oji pasirodė sveikatos apsaugos ministrui, kelių apskričių viršininkams ir keliems merams bei Valstybės saugumo

Lietuvaitės Mindaugo karūnavimo dienos minėjime.

departamento generaliniam direktoriui.

Pats parlamento vadovas sveikinimus siunčia tik kartą per metus –

šv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Tuomet V. Muntiano pasirašyti atvirukai pasiekia nuo 500 iki 700 adresatų.

Nukelta į 6 psl.

Trūkstančių profesijų sąrašas ištįso dvigubai

Vilnius, rugpjūčio 15 d. (Alfa.lt) — Šių metų pradžioje Lietuvoje trūko 31 profesijos specialistų, o metų viduryje jau buvo skaičiuojama 60 deficitinių profesijų.

Trūkstančių profesijų sąrašą kas pusmetį tvirtina Socialinės apsaugos ir darbo ministrė – šių metų viduryje patvirtintame sąrašė dominuoja pramonės ir statybos profesijos, darbuo-

tojų taip pat trūksta ir paslaugų sektoriuje.

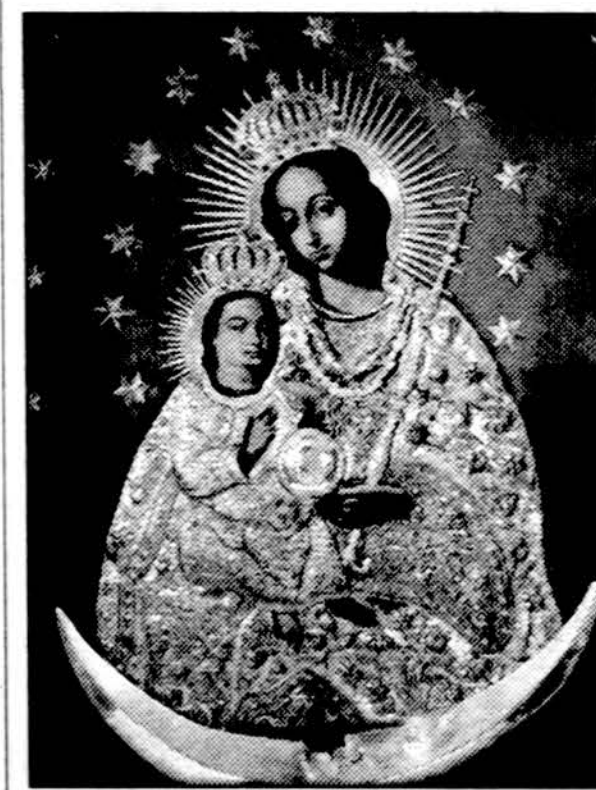
Sąrašas sudaromas atsižvelgiant į Lietuvos darbo biržoje registruotą darbo jėgos paklausą, kuri viršija darbo jėgos pasiūlą du kartus, ir darbo vietas, kurios yra neužpildytos tris mėnesius.

„Įvertinant tai, kad Lietuvos darbo rinkoje vyksta dideli pokyčiai, kai

darbo jėgos pasiūlos perteklių keičia darbo jėgos trūkumas, lemiantis kvalifikuotos darbo jėgos stygių ir aiškiai ribojantis įmonių veiklos galimybes, buvo atlikta gilesnė situacijos analizė ir todėl šiame sąrašė profesijų padaugėjo“, – kalbėjo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus vyr. specialistė Rasa Malaiškienė.

Nukelta į 6 psl.

Žolinė kviečia aplankyti Pivašiūnus

Švč. M. Marijos paveikslas Pivašiūnuose. Skomantės Morkūnienės (ELTA) nuotr.

Pivašiūnai (Alytaus r.), rugpjūčio 15 d. (ELTA) — Per Žolinę — Švč. Mergelės Marijos, Dievo Motinos dangun ėmimo šventę — daugiausia Lietuvos tikinčiųjų tradiciškai aplankys Pivašiūnų šventovę.

Nuo seno čia vyksta garsūs Žolinės atleidai, trunkantys aštuonias dienas, šįmet — iki rugpjūčio 19 dienos.

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą maldininkai į Pivašiūnus — nedidelį Dzūkijos bažnytkaimį prie Ilgio ežero eidavo procesijomis, nešini bažnytinėmis vėliavomis ir altorėliais. Jie keliaudavo keletą dienų, nakčiai apsistodami pas ūkininkus. Pivašiūnuose jie taip pat apsigyvendavo pas vietinius žmones ar nakvodavo tiesiog po atviru dangumi. Čia visuomet susirinkdavo daug ligonių, luošų ir vargšų. Jie gerdavo vandenį iš vietos mineralinių šaltinių ir daugelis dažnai pasijusdavo geriau, ypač kenčiantys nuo alergijos, akių infekcijos ar nervų ligų. Pasakojama daug legendų apie stebuklingus išgyjimus.

Pivašiūnuose Žolinės tradicijos gyvos ir dabar. Per atleidų šventės aštuoniadienį (oktavą) šią vietą su maldomis ir giesmėmis aplanko žmonės iš visos Lietuvos bei užsienio šalių. Tikintieji aplink altorių eina keliais, pagerbia bažnyčią dovanomis.

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S52 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-15-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

SUNNY HILLS, FL

Literatūrinis šeštadienis

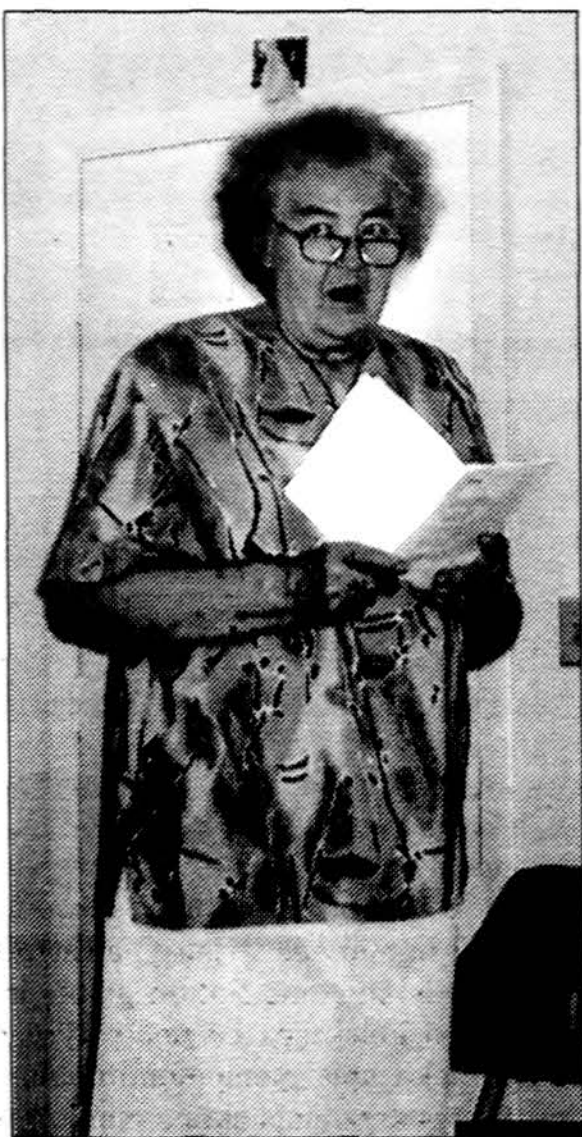
ALFONSAS NAKAS

Pasitarusios su literatūra besidominčiais asmenimis, „Šis bei tas“ periodinio leidinio redaktorės, motina ir duktė – Anelė Pečkaitienė ir Rita Šlaitaitė, pasiūlė surengti šeštadienio popietes, skirtas pokalbiams apie literatūrą, prozos kūrinių skaitymui, eilėraščių deklamavimui. Pirmąją tokią popietę jos ir surengė savo namuose 2007 m. liepos 28 d., šeštadienį, 3 val. p. p. Nepaisant mūsų vis dėl mirčių mažėjančio telkinio, o šiuo metu dar ir pabėgančiųjų į vėsesnes JAV vietoves, rengėjoms vis dėlto pavyko sukviesti apie 20 entuziastų.

Popietę pradėdama keliais žodžiais susirinkusiuosius pasveikino Anelė Pečkaitienė. Ji džiaugėsi, kad atėjo toks gausus būrys literatūros mylėtojų, dėkojo tiems, kurie sutiko dalyvauti progamoje.

Pirmąją buvo pakviesta 93 metų Olga Mamaitienė (Čia turiu progą pataisyti klaidą, kurią padariau rašydama apie jos pagerbimą Motinos dienos minėjime. Tada rašiau, kad jai 95-ri metai, o iš tikrųjų jai tik 93-ji.). Išėjusiai deklamuoti jai buvo pasiūlyta kėdė, bet skaityti sėdint ji atsisakė. Ji juk skaitė Salomėjos Nėries labai patraukliai sueiliuotą, seną lietuvių legendą „Eglė žalčių karalienė“. Ši poema turi 220 ketureilių posmų! Skaitovė, nuo pradžios iki galo stačia, labai sparčiai, tačiau aiškiai ištardama kiekvieno žodžio kiekvieną skiemenį, keletą kartų stabtelėdama ir šūkteldama „ar visi mane girdite?“, perskaitė poemą ištisai, nesutrikusi. Apiberta gausių plojimų, pagaliau ji atsisėdo. Programą tęsiant kitiems, pailsėjusi vėliau ji dar kartą atsistojo, dabar jau padeklamuoti gal tik minutės ilgumo eilėraščių, sukurtą J. Blynaitės „Pasikalbėjimas su žiogeliu“.

Labai gerai nusiteikusi, su plačia

Anelė Pečkaitienė

šypsena, prieš publiką stojo Emilija Žalkauskaitė-Poulik. Dailininkė ir poetė, eiles rašanti angliškai, bet mums deklamuojanti tik lietuvišką poeziją. Ji visada prieš publiką išeina tuščiomis rankomis, be knygos ar kokių lapelių, nes, nesvarbu kiek daug kūrinių posmų, viską deklamuojanti iš atminties. Taip darė ir per šią popietę. Pirmas ilgokas kūrinys buvo Jono Aisčio. Antru išėjimu deklamuvo mums gerai žinomą Maironio poemą „Roma“. Tai 15-kos šešiaeilų posmų arba 90 eilučių kūrinys, kurį Emilija labai gyvai padeklamavo. Po pauzės linksmam nuskambėjo Kazio Binkio „Gėlės iš šieno“.

Kitas programos dalyvis buvo Feliksas Bočiūnas, beje, vienintelis vyras tarp penkių moterų. Šių metų kovo mėnesio pradžioje jis tyliai at-

šventė 90 metų amžiaus sukaktį. Rašo eilėraščius, beletristiką, yra LŽS narys. Ir jis, kaip Olga Mamaitienė, nepasinaudojo pasiūlyta kėde, o stačias, ant lazdelės pasirėmęs, raiškiai perskaitė tris savo eilėraščius.

Bronė Nakienė per tris trumpus išėjimus pasirodė su trim kūrėjais: padeklamavo tris jos mėgiamos poetės Irenos Geležienės eilėraščius ir po pauzės Bernardo Brazdžionio „Neregio elegiją“, raiškiai perskaitė poetės Eglės Perėdnytės prozos perliuką „Moteris, kalbanti rožinį“.

Julija Žalkauskaitė-Nakienė pasirodė su Jono Biliūno kūriniu „Brisiaus galas“. Ne kiekvienas šio trumpo prozos kūrinių skaitymu galėtų publiką sujaudinti. Julija, viena iš kelių religinių maldų skaitovų Mišių metu Šv. Teresės bažnyčioje, Jono Biliūno kūrinių perskaitė labai raiškiai, daugeliui ne tik sužadino gailestį nušautam Brisiui, bet ir leido susimąstyti, nes, išskyrus tik vieną kitą, šios popietės dalyviai esam Brisiaus amžininkai. Julija dar padeklamavo Alės Rūtos eilėraščių „Motinos žiedas“.

Rita Šlaitaitė trumpai supažindino mus su poete Marija Katiliute, savo kūrinius pasirašančia Lacrimos slapyvardžiu. Ji perskaitė keletą posmų iš Lacrimos „Pokalbio su M. K. Čiurlioniu“.

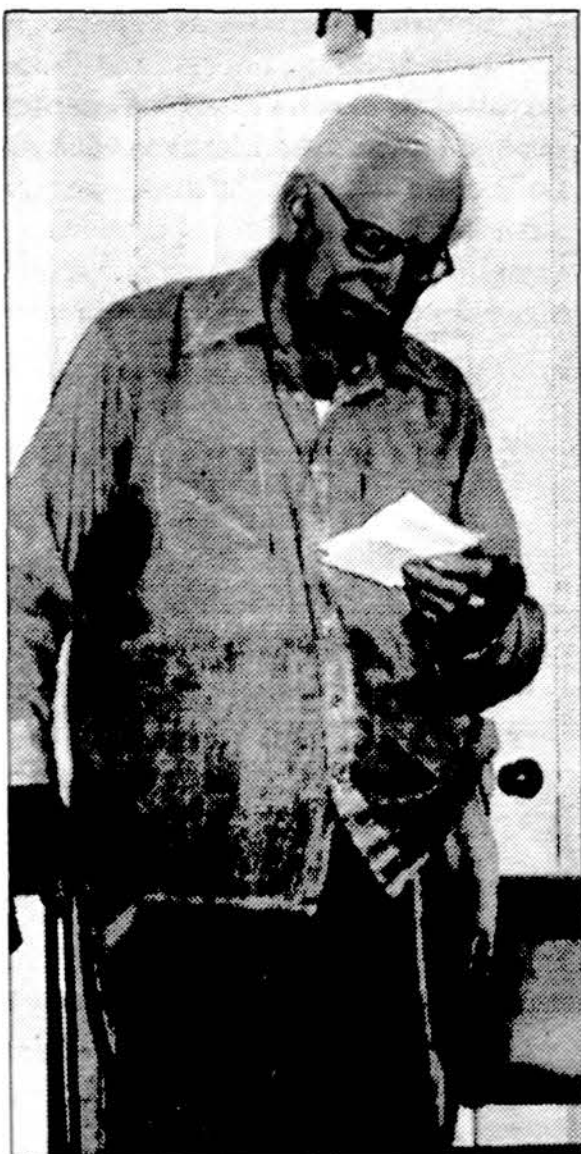
Na, ir paskutinė programos dalyvė buvo namų šeimininkė Anelė Pečkaitienė. Ji mūsų telkinyje geriausiai žinoma kaip savo ir dukters leidinyje „Šis bei tas“ rašomų grakščių, prasmingų proginės poezijos posmų kūrėja: čia jos linksmi apdai nuojami visokie sukaktuvinkai, jos posmais apverkami mūsų telkinio mirusieji. Šioje popietėje savo kūrybos keletą posmų perskaitė ir ji.

Programą užbaigdama, Anelė pasidžiaugė pirmos tokios popietės pasisekimu ir pasiūlė, kad tokia popietė mūsų telkinyje taptų nenutrūkstamu nuolatinio renginio. Pasigirdo pritariantys balsai. Buvo siūloma rengti kas mėnesį, kas tris mėnesius, o aš pasiūliau surengti kas pusmetį.

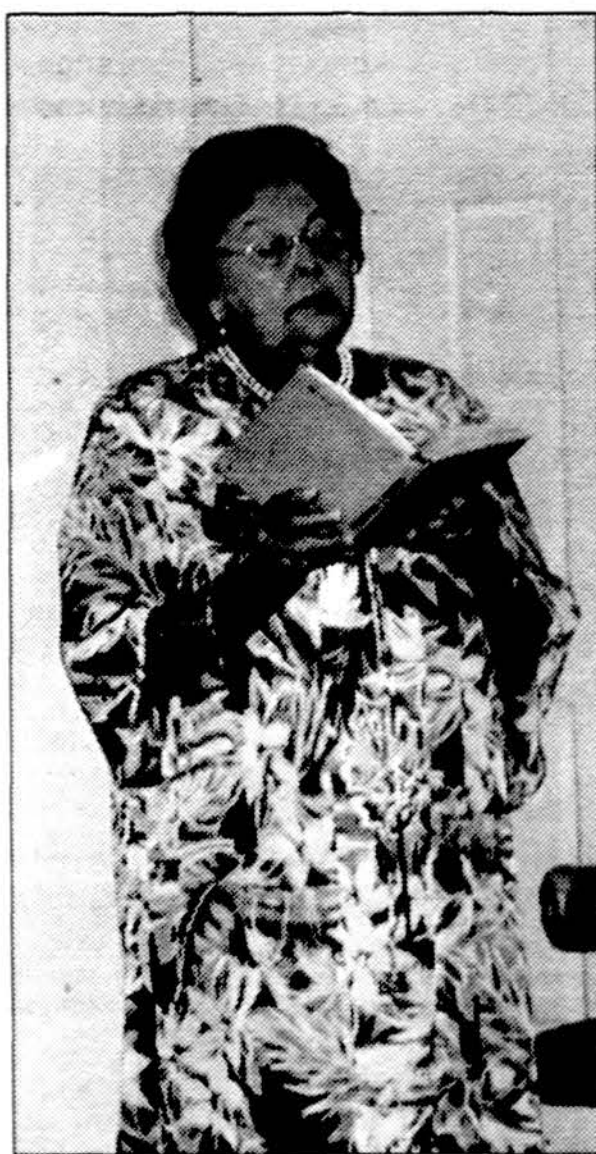
Prieš programai prasidedant ir po jos buvome Anelės su Rita gausiai pavaišinti.

Emilija Žalkauskaitė-Poulik

Feliksas Bočiūnas

Julija Žalkauskaitė-Nakienė

JONAS AISTIS

KARTAIS

KARTAIS aš vakarą prarymau –
Nė vieno žodžio nerandu,
O būna vakarai su rimais,
Sonetais ir rondo!

Mačiau marios, kaip giliai žaizda.
Žinau, jums marios tik vanduo,
O man jos menasi, kaip vaizdas
Soneto ar rondo.

Malonu būt jums apie lūpas?
Gal skruostus? gal dantis?
Bet žinote mano soneto ūpą,
Mano rondo mintis.

Ir kas, ir kas iš to, kad ašen...
Ir kas iš to, kad jūs graži?!
Ar tai galėtų man nors lašą
Jaunystės sugrąžinti!

Kartais esu tokis apsašęs –
Mano bultis juk jeux de mots!
Bet kartais būna man be galo,
Be galo įdomu,

Kai vienas vakarą nesavą
Ir meilę prieblandom
Pinu ketureiliais, oktavom,
Sonetais ir rondo...

Iš rinkinio „Eilėraščiai“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00

• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaite

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorius –

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LYDI ŠVENTADIENIS

Mergelės Marijos ėmimas į dangų (Žolinė) — Tarnavimas, nugalintis mirtį

Tomis dienomis Marija susiruošusi skubiai iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą. Ji nuėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elzbietą. Vos tik Elzbietė išgirdo Marijos sveikinimą, jos išsčiose šoktelėjo kūdikis, o pati Elzbietė pasidarė kupina Šventosios Dvasios. Ji balsiai sušuko: „Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų ir palaimintas tavo iščių vaisius! Iš kur man ta garbė, kad mano Viešpaties motina aplanko mane?! Štai vos tik tavo pasveikinimo garsas pasiekė mano ausis, šoktelėjo iš džiaugsmo kūdikis mano išsčiose. Laiminga įtikėjusi, jog išsipildys, kas Viešpaties jai pasakytą“.

O Marija prabilo: „Mano siela šlovina Viešpatį, mano dvasia džiaugiasi Dievu, savo Gelbėtoju, nes jis pažvelgė į nuolankią savo tarnaitę. Štai nuo dabar palaiminta mane vadins visos kartos, nes didžiųjų dalykų padarė man Viešpats, ir šventas yra jo vardas! Jis maloningas iš kartos į kartą tiems, kurie jo klauso. Jis parodo savo rankos galybę ir išsklaido išdidžios širdies žmones. Jis numeta galiūnus nuo sostų ir išaukština mažuosius. Alkstančius gėrybėmis apdovanoja, turtuolius tuščiomis paleidžia. Jis ištiesė pagalbos ranką savo tarnui Izraeliui, kad minėtų jo gailestingumą, kaip buvo žadėjęs mūsų protėviams – Abraomui ir jo palikuonims per amžius“. Marija išbuvo pas Elzbietą apie tris mėnesius, o paskui sugrįžo į savo namus (*Evangelija pagal Luką 1, 39-56*).

Mons. Adolfo Grušo pamąstymas

Šių iškilnių liturgija mums kalba apie dvi eisenas. Pirmąją, šlovingą eisena mums antrajame Mišių skaitinyje aprašo apaštalas Paulius, kuris stengiasi kaip galima tiksliau nusakyti kiekvieno asmens vietą joje: Kiekvienas pagal savo eilę. Pirmasis bus Kristus, tada priklausantys Kristui jo atėjimo metu. Tai mirtį nugalėjusiųjų būrys, kuris seka prisikėlusį Viešpatį. Jo prisikėlimo dėka buvo pradėtas naujas pasaulis, kovojantis prieš mirtį. Mes visi irgi tikimės, kad galiausiai priklausysime tam ištikimųjų būriui.

Verta atkreipti dėmesį į pasakymą: Paskui bus galas, kai jis perduos karalystę Dievui Tėvui, sunaikinęs visas valdžias, galybes ir pajėgas. Kristus nugalė mirties sukeltą nepaklusnumą. Sūnus, pakludamas Tėvo valiai, lydės ir atiduos Tėvui visus, kurie apsisprendė paklusti Meilei. Toje eisenoje kartu su visais ir greta Kristaus yra taip pat Marija, ištarusi Viešpačiui savąjį „Tebūnie“.

Evangelija mums kalba apie kitą eisena, susidedančią iš vienos moters: Marija susiruošusi skubiai iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą. Jau ištarusi dangaus Tėvui „taip“, Marija neliko užsidariusi savo didybėje. Ji išėjo, kad galėtų tarnauti.

Visi, kurie Bažnyčioje gauna bet kokią įpareigojimą, privalo atlikti vienokį ar kitokį darbą, negali likti abejingi šiam Marijos mums duotam ženklui. Nė vienas negali užsidaryti

savyje, kontempliuodamas gautas privilegijas, netgi jei tai ir būtų, mūsų manymu, priklausymas Kristui. Būtinai nužengti nuo susikurtų pakylų ir leisti kelionėn, kad iš tiesų mūsų gyvenimas būtų pašvęstas tarnavimui. Kunigas negali likti užsidaręs bažnyčioje, nepaisant, kad yra daug norinčių jį padaryti šventos vietos įkaitu. Kiekvienas mokytojas turi mokėti nužengti nuo tribūnos ir būti kartu su mažiau išmanančiais, kad galėtų juos pamokyti savo paties pavyzdžiu. Taip pat ir nė vienas krikščionis neturi teisės apsiriboti vien tik savimi.

Sekdami Marija, mes galime atskleisti sau tikrąją tikinčio žmogaus gyvenimo prasmę. Nė vienas, pažinęs Dievo Žodį, negali pasilaikyti jo sau, bet yra kviečiamas, kaip ir Marija, dalytis juo su kitais. Tas, kuris nešioja savyje Kristų, niekada nenorės pasilaikyti Jo tik sau, nes Kristus atėjo pas visus žmones. Marija kartu su Kristumi skubanti pas savo giminaitę, tampa malonės ženklu. Ji skuba džiūgaudama dėl to, kad Dievas pasirinko ją savo tarnaitę. Ji yra kupina Šventosios Dvasios, todėl jos žodžiai ir tarnavimas kitiems atneša šviesą, palaimą ir paguodą. Ji eina pati viena, tačiau liudija apie šlovę, laukiančią visų ištikimųjų, savo gyvenimo tarnystėje nugalėjusių mirtį. Todėl ji ir yra mūsų visų Valdovė.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

Plėšikai grobio negražina

PETRAS KATINAS

Apie tai, kaip po Vokietijos kapituliacijos Raudonosios armijos generolai, net maršalai, jau nekalbant apie Berija čekistus, grobė iš nugalėtosios šalies vertingiausius paveikslus, kitas meno vertybes, plėšė ne tik privačias meno kolekcijas, bet ir muziejus, prirašyta kalnai straipsnių ir knygų. Vien garsiosios Drezdeno galerijos ištuštinimas ką reiškia. Tiesa Brežnev laikais didžioji dalis Drezdeno galerijos eksponatų buvo grąžinta Vokietijos Demokratinei Respublikai. Vargu ar taip būtų atsitikę, jei Brežnev ir jo politbiuras būtų žinoję, jog ta „demokratinė respublika“ neilgaamžė. Masinis plėšikavimas buvo vykdomas prisi-dengiant 1945 m. Potsdam susitarimu, pagal kurį Sovietų Sąjungai buvo numatyta „atlyginti“ karo metu patirtus nuostolius Vokietijos aktyvais, pramonės įrengimų kompleksais, pramonės produkcija ir t.t. Apie meno ir kultūros vertybių kompensaciją Potsdamo sutartyje nieko nesakoma. Sovietų Sąjunga savo reparaciją, tiksliau apipilėsimą dalį atsiėmė ne tik iš Vokietijos, bet ir pasinaudodama 1947 m. taikos sutartimis su Suomija, Rumunija, Vengrija ir Bulgarija.

Daugelis pasaulio laikraščių prieš kelerius metus rašė, kad Rusija pagaliau sutiko grąžinti Vokietijai vadinamąją Bremeno garsiausių dailininkų piešinių kolekciją. Ji Rusijos žiniasklaidoje buvo vadinama Boldin kolekcija, nors oficialiai pagrobti piešiniai niekur nebuvo rodomi. Tą kolekciją, baigiantis Antrajam pasauliniam karui, išvežė Raudonosios armijos kapitonas Viktor Boldin. Aišku, reparacijos sutartyje toks grobis nebuvo numatytas ir jau „perestroikos“ metais paskelbta, kad tai buvo asmeninis kapitono Boldin grobis ir jo iniciatyva. Buvo rašoma, kad dėl Bremeno kolekcijos jis net patyrė materialinių nuostolių. Esą išvydęs, kaip nieko apie meną nenučiuokiantys „išlaisvintojai“ raudonarmiečiai purviniais kerziniiais batais mindo tokius meno kūrinius Boldin, kaip apie meną nusimanantis žmogus, pasiūlė vienam kareiviui net puikius savo odinius chromo batus, kad tas surinktų niokojamus piešinius ir atiduotų jam. Po karo Boldin piešinių kolekciją atidavė Maskvos architektūros muziejui „valstybiniam saugojimui“. Kaip pripažįsta Rusijos kultūros ministerijos atstovai, net sovietiniais laikais dėl neaiškaus šios kolekcijos teisinio statuso ji nebuvo rodoma, neskelbiamos spaudoje tų piešinių reprodukcijos. 2003 m. tuometinis Rusijos kultūros ministras Michail Švydkoj su Vokietijos valdžios pareigūnais galutinai susitarė dėl Bremeno kolekcijos grąžinimo vokiečiams. Tačiau griežtai užprotestavo Rusijos Valstybės Dūmos Kultūros komitetas, o ypač jo pirmininkas aršus imperininkas Nikolaj Gubenka. Padedant Rusijos generalinei prokuratūrai jis uždraudė grąžinti pagrobtą Bremen piešinių kolekciją Vokietijai.

Dabar, praėjus keleriems metams, Rusijos prezidentas V. Putin pavedė savo administracijai „iširti“ šią problemą. Į Vokietiją buvo nusiųsta delegacija, į kurią, be Gubenka, įėjo dar vienas aktyvus kovotojas su bet kokia restitucija, menotyrininkas Savelij Jamščikov. Kaip ir buvo galima tikėtis, dalykas su vokiečiais žlugo, žinant, kokie asmenys vadovavo Rusijos delegacijai. Už Bremeno kolekcijos grąžinimą Vokietija siūlė sumokėti 2 mln. eurų. Tačiau Gubenka ir Jamščikov, aišku, paties Putin nurodymu, pareikalavo 30 mln. eurų. Esą tie pinigai būtų skirti Pskov ir Novgorod architektūros paminklams restauruoti. Šis faktas rodo, kad Maskva savo nuostatų nekeičia. Kas pagrobta ir išvežta į Rusiją, privalo joje likti amžiams.

Lietuvoje tai puikiai žinoma. Pakanka prisiminti Sovietų Rusijos ir Lietuvos 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje pasirašytą Taikos sutartį. Joje buvo sakoma, kad „Rusijos Federacinė Socialistinė Sovietų Respublika be atodairų pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę“, o sutarties IX straipsnyje buvo nurodyta, kad Rusijos vyriausybė sutinka grąžinti Lietuvai archyvus, bibliotekas, muziejus, dailės kūrinius ir dokumentus, kurie turi Lietuvai žymios mokslinės, meninės arba išorinės reikšmės. Tam straipsniui vykdyti buvo sudaryta abiejų šalių lygaus narių skaičiaus komisija. Lietuvos atstovams buvo bemat atsakyta, kad nėra jokių vilčių atgauti net Lietuvos Metriką, nes šis dokumentas liečia visų Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės sričių, dabar jau neįeinančių į Lietuvos teritoriją, gyvenimą, todėl Metrika, kaip istorinis šaltinis, turi likti Maskvoje. Taip pat buvo atsakyta grąžinti Vilniaus archeologijos muziejaus eksponatus, kurie 1868 m. Muravjov-Koriko įsakymu buvo išvežti į Maskvos Rumiancev muziejų. Taip pasielgta su visomis pagrobtais vertybėmis. Net tai, kad 1921 m. lapkričio 19 d. Rusijos atstovai pažadėjo grąžinti Lietuvai visus į Pulkov observatoriją išvežtus Vilniaus observatorijos įrenginius, šis pažadas iki šiol neįvykdytas.

Lietuvos delegacijos, sprendžiančios pagrobtų kultūros, mokslo ir meno vertybių grąžinimo klausimus, narys žymus muziejininkas, kultūros ir meno veikėjas Paulius Galaunė savo atsiminimuose rašė, ką jam į prašymus grąžinti pagrobtą turtą atsakė Lenin bendražygis švietimo liaudies komisaras A. Lunačarskij: „Aš suprantu, Lietuva ne per seniai atgimė, ir ne taip jau mane stebina tas jūsų nacionalinis sentimentalizmas. Bet juk vardan Lietuvos negalima paikinti „internacionalinio židinio!“ Tuo Lunačarskij dėsiu vadovaujamasi iki šiol.

PLB suvažiavimas Kernavėje – diskusijos, patarimai ir pasiūlymai

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kraštų vadovai buvo susirinkę Kernavėje

Atkelta iš 1 psl. tautiečiai jaučiasi labai apvilti, nes nuo praėjusių metų rudens Konstitucinio Teismo išaiškinimu naujai gaunantys kitos šalies pilietybę Lietuvos piliečiai automatiškai praranda lietuviškąją. Ypač jiems skaudu, kad Lietuvos pilietybę praranda jų vaikai, jeigu gimsta krašte, kur gimstant automatiškai įgyjama tos šalies pilietybė. Prezidentas, keletą dešimtmečių taip pat buvęs PLB narys, pasisakė už dvigubos pilietybės išlaikymą, suregulavus Lietuvos įstatymus. Suvažiavimo dalyviai šį jo pareiškimą sutiko plojimų audra. „Kur bebūtume, turime jausti, kad esame nedalomos tautos dalis. Mūsų pagrindinė idėja – burti, sudaryti sąlygas išlaikyti kalbą, kultūrą – išliko. Pagrindinis tikslas nėra pasikeitęs. Lietuvos Konstitucijos straipsnis yra iškeles problemų. Reikia tik teisinio derinimo, nusistatyti taisykles. Gyvenimas koreguoja. Turime pakankamai gerų teisininkų, kad tas klausimas būtų išspręstas. Nepaskekškime emocijose. Atsakymai yra. O tikslas mūsų vienas – išlaikyti tautą“, – sakė LR prezidentas.

Sveikinimo žodžiai ir pirmieji pranešimai

Seimo pirmininkas Viktoras

Muntianas kalbėjo apie emigracijos mastus, sulyginęs juos su karo nuostoliais, kurie turės įtakos ir Lietuvos ekonomikos mastams.

Sveikinimo žodyje Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktorius Antanas Petrauskas patikino, kad jo vadovaujama Lietuvos įstaiga „visada stengiasi laikyti ranką ant PLB pulso“.

Po suvažiavimo šeiminių – PLB valdybos pirmininkės Reginos Narušienės ir PLJS valdybos pirmininko Stasio Kuliavo – įžanginių žodžių prasidėjo dalykiniai pokalbiai (posėdžiams vadovavo PLB valdybos pirm. R. Narušienė ir vicepirmininkas Petras Maksimavičius). Juos pradėjo pats jaunimo vadovas S. Kuliavas, atsiskaitęs suvažiavimui už jaunimo ir sporto komisijos darbą. Tiesiog stebėtina, kad jaunuolis iš Kanados, ten gimęs ir augęs, kalbėjo tokia puikia lietuvių kalba.

Emigracijos temai – svarūs pranešimai

Svarių pranešimų perskaityta antrajame posėdyje, kuris buvo skirtas emigracijos temai. Pranešimus padarė šio posėdžio vadovė Norvegijos LB pirm. Daina Bogdanienė, kuri pareiškė, kad Norvegijoje neoficialiomis žiniomis jau esama apie 40

tūkst. lietuvių, kurių dauguma nenori jungtis į organizacijas, todėl visuomeninis gyvenimas yra gana problematiškas. Ir tai iš dalies sąlygoja faktas, kad Lietuvoje priklausyti organizacijoms nėra populiariu, o visuomeniškumas asocijuojasi su rėksmingais veikėjais. Kalbėtojos nuomone, tarp užsienio lietuvių yra gajus vartotojiškas individualizmas. D. Bogdanienė išpėjo kolegas iš kitų kraštų, kad kuriasi alternatyvios bendruomenės, kurios gauna pinigų iš Lietuvos. Tai nepadaeda burti lietuvių. Ji pateikė liūdną prognozių ateičiai – šiuo metu užsienyje yra daug lietuvių, kurie ten praradę sveikatą ir grįš neužsidirbę pensijos. Lietuvai po 10-15 metų gali tekti sunki našta juos išlaikyti.

Tuo pačiu klausimu kalbėjo žurnalistas ir politologas Tomas Dapkus, PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis, Ispanijos LB pirm. Loreta Paulauskaitė, Didžiosios Britanijos LB pirm. Živilė Ilgūnaitė. Ji pateikė įdomių skaičių, kurie leidžia nujausti emigracijos mastus įvairiose šalyse. Ji informacijos sraute yra radusi statistiką, kiek į kurią šalį iš Lietuvos pasiunčiama pašto siuntų ir laiškų. Į D. Britaniją siuntų ypač padaugėjo – per metus išsiunčiama 96,7 tonos; į Airiją – 13 tonų; į Ispaniją – 6 tonos. Iš to ji sprendžia, kad didžiausias

emigrantų srautas vis dėlto yra ne į Airiją ir Ispaniją, o į Angliją.

Apie emigraciją Ispanijoje kalbėjusi Loreta Paulauskaitė sakė, kad ši šalis, iki tol emigrantams buvusi nepatraukli, nebuvo pasiruošusi tokiam dideliame sraute. Lietuviai ispanams čia neįdomūs, nes čia ji tėra 20-oji tautinė mažuma. Nors esama kaimų, kur lietuviai sudaro didelę vietinės bendruomenės dalį ir yra svarbūs vietos politikams, kurie pretenduoja į jų balsus savivaldoje.

Diskusijose ne tik klausimai, bet ir patarimai

Diskusijose emigracijos klausimu buvo ir patarimų, ir klausimų, ir pasiūlymų. Šveicarijos, kur esama apie 500 lietuvių, LB pirm. Jūratė Kaspersen pranešė, kad LB netikėtai susidūrė su prostitucijos problema. Į juos kreipėsi organizacija, globojanti į prostitucijos pinkles patekusias merginas ir moteris, prašydama į LB tinklalapį įdėti informaciją, kur moterys bėdos atveju galėtų kreiptis.

Belgijos lietuvių vadovė Aurelija Goris Norienė pritarė, kad kaliniams ir prostitutėms reikia pagalbos. Tėnka rūpintis ir lietuvių moterimis, kurios užauginusios vaikus, lieka vienos beviltiškoje padėtyje, nes būna neužsidirbusios pensijos, o tekėdamos

PLB vadovų suvažiavimo dalyviai nusifotografavo su Lietuvos vadovais – Lietuvos Prezidentu Valdu Adamkumi ir Seimo pirmininku Viktoru Muntianu.

Seimo PLB komisijos pirmininkė Laima Mogenienė.

Per keturias dienas buvo aptarta dar daug vidaus ir santykių su Lietuva bei kitomis organizacijomis klausimų. Stebėtina, kad posėdžiai buvo labai pareigingai lankomi, niekada netrūko nei dalyvių, nei diskutuojančiųjų, nei aptartinių klausimų: kaip pasaulio lietuvių bus atspindėta Valdovų rūmuose; kokias LB kraštų vėliavas kursime; ar sugebėsime išlaikyti „Pasaulio lietuvių“ žurnalą; kodėl skilo Latvijos ir Moldovos Lietuvių Bendruomenės ir t.t. Geras svarstybų klimatui padėjo graži Kernavės aplinka, geras oras ir geras „Kernavės bajorynės“ viešbučio aptarnavimas. Kitą vasarą pasaulio lietuvių susiburs PLB seime, kuris vyks taip pat Lietuvoje, o šių metų spalį dar posėdžiaus Seimo ir PLB komisija.

PLB ir PLJS kraštų pirmininkų suvažiavime. Priekyje – PLB valdybos nariai: (iš kairės) prel. Edmundas Putrimas, Angelė Vaičiūnienė, Birutė Nenartavičiūtė, Dalia Henke, Loreta Paulauskaitė, dr. Dalia Giedrimienė.

buvo neišsiaiškinusios savo teisių.

Rusijos atstovas St. Peterburg LB pirm. Gintautas Želvys kalbėjo, kad Rusijoje lietuvių problemos yra visai kitokios negu Vakaruose. Didžiausia problema čia yra sunkios materialinės sąlygos ir Lietuvių Bendruomenei tenka rūpintis buvusių tremtinių laidojimu ir kitomis socialinėmis problemomis.

Aptarti socialiniai ir švietimo reikalai

Tame pat posėdyje aptarti socialiniai reikalai. Socialinių reikalų komisijos pirm. dr. Dalia Giedrimienė tarėsi su PLB kraštų atstovais, kaip susumuoti socialines užsienio lietuvių problemas. Tuo tikslu ji išplatino anketą.

Platus pokalbis vyko švietimo klausimais. Švietimo komisijos ataskaitą pateikė pirmininkė Loreta Paulauskaitė. Užsienyje veikia 160 liuanistinių mokyklų, jose mokosi 6 tūkst. mokinių ir juos moko apie 400 mokytojų. Mokytojai bando kurti savo asociaciją, kad sujungtų jėgas ir lengviau galėtų spręsti švietimo problemas. Specialių vadovėlių užsienio lietuvių mokykloms nėra, o gal ir negali būti, nes kiekvienos šalies specifika yra kitokia. 80 proc. užsienio lietuvių mokyklų mokytojų turi aukštąjį išsilavinimą, bet tik dalis iš jų yra lituanistai, kurie yra pajėgūs Lietuvos mokyklų vadovėlius pritaikyti užsienio lietuvių vaikams, kurių pasiruošimo lygis ir kalbos žinojimas yra kur kas žemesnis už Lietuvos.

Pasigirdo dar vieno pavojaus signalas – mokyklėlės stiprėja ir nori jaustis savarankiškos ir tiesiogiai bendrauti su PLB valdyba ir TMID'u, bet nenori bendradarbiauti su Krašto Lietuvių Bendruomenėmis.

Kiti posėdžiai

Kituose posėdžiuose aptarti informacijos ir spaudos reikalai: „Pasaulio lietuvių“ leidyba, internetinio puslapio palaikymas, tarpusavio informacijos sklaida ir kt.

Religinių reikalų aptarimui vadovavo prel. Edmundas Putrimas, dalyvavo Vyskupų konferencijos sekretorius mons. Gintaras Grušas ir Lietuvos liuteronų vysk. Mindaugas Sabutis.

Kultūros reikalų komisijos pirm. Inga Lanchas ne tik vedė pokalbį, bet ir pateikė komisijos ataskaitą. Tarp kitų klausimų užsienio lietuviai domėjosi ir Lietuvos pasipriešinimo okupacijai istorija. PLB kraštų pirmininkams atsiskaitė prieš porą metų PLB kultūros komisijos pradėto vykdyti projekto „Lietuvos partizanų ir antisovietinio pasipriešinimo dokumentų kaupimas ir informacijos apie juos rinkimas“ vadovas Alkis Jaras. Daug įvairios informacijos pateikė TMID'o, kitų institucijų pareigūnai.

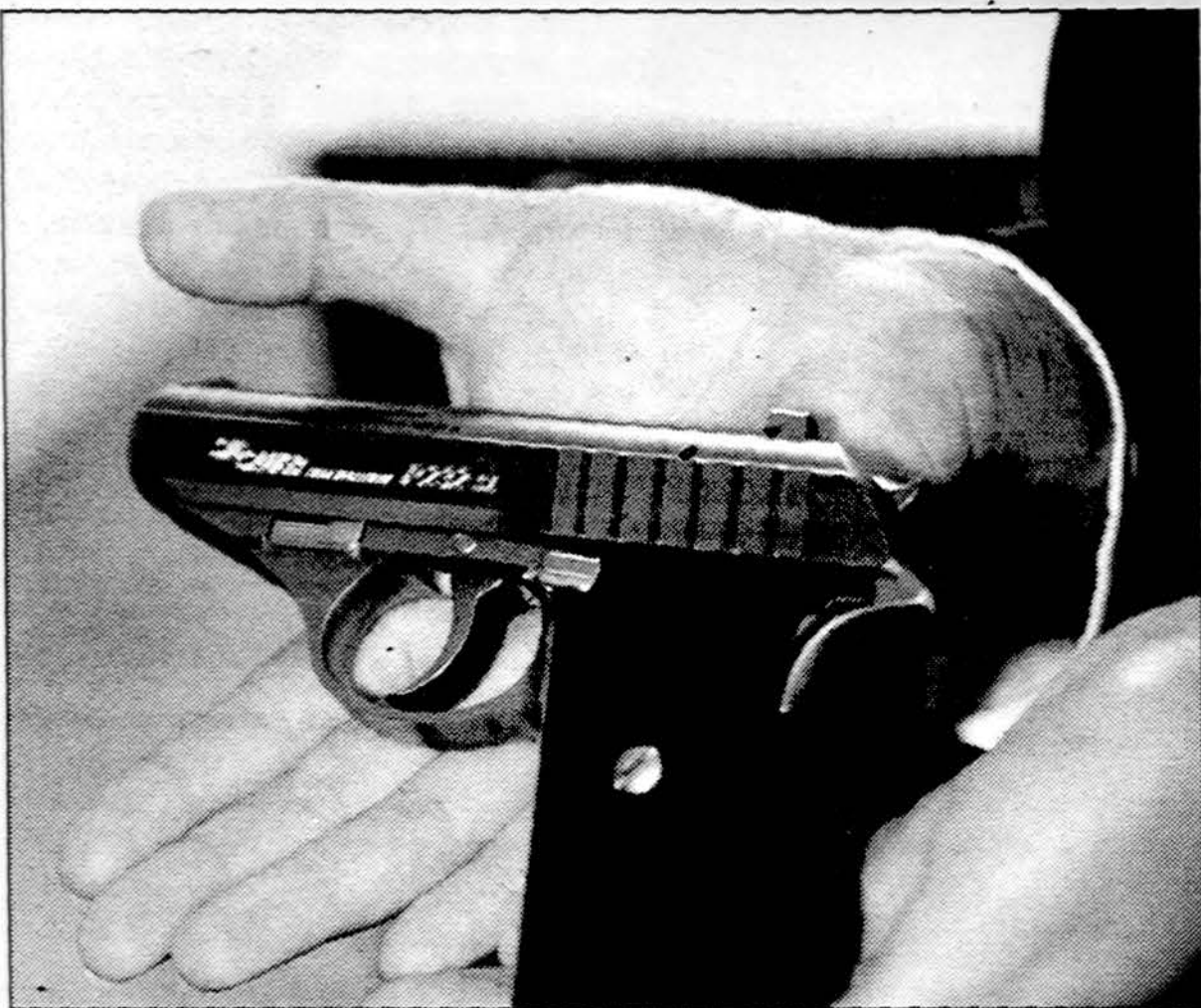
Visuomeninių reikalų posėdyje dalyvavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė Dalia Kuodytė, kuri skaitė pranešimą tema „Informacijos apie Lietuvių tautos genocidą platinimas užsienyje“. Apie dvigubos pilietybės problemą kalbėjo Pilietinės visuomenės instituto direktorius Darius Kuolys, Regina Narušienė, Žmogaus teisių stebėjimo instituto direktorius Henrikas Mickevičius. Apie Lietuvos strategiją užsienio lietuvių klausimais kalbėjo Seimo narė ir bendros

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovai suvažiavime: D. Britanijos jaunimo vadovė Laura Dzelzytė, PLJS pirmininkas Stasys Kuliavas, Urugvajaus jaunimo atstovė Veronika Kavaliauskaitė ir Brazilijos atstovė, neturinti nė lašelio lietuviško kraujo, bet labai norinti būti lietuve, Julia Ukai.

Pasaulio lietuvių vadovai ekskursijoje po Kernavę, kurią vedė archeologas hab. dr. Algirdas Girininkas.

Vardinis pistoletas „Sig Sauer“.

Eltos nuotr.

Majoras šaudė į virėją

Vilnius, rugpjūčio 15 d. (BNS) — Vadovybės apsaugos departamento (VAD) pareigūno majoro Jono Pauliko šaudynes sostinės restorane vertins departamento vadovybė, teigia vidaus reikalų ministras Raimondas Šukys.

„Šiuo atveju, kadangi tai yra ne ministro kompetencijos sprendimo klausimas, o Vadovybės apsaugos departamento vadovo, tai aš nenorėčiau imtis sufleruoti, koks sprendimas turėtų būti vertinant pareigūno elgesį. Sprendimą padarys įstaigos vadovas. (...) Per dvi savaites bus sprendimas ir manyčiau bus tikrai griežtas“, — Lietuvos radijui trečiadienį sakė R. Šukys.

Kaip pranešė žiniasklaida, neblaivus 39 metų VAD pareigūnas trečiadienio paryčiais nuėjo į sostinės restorano „Amatininkų užėiga“ virtuvę ir susiginčijo su virėjais. Po to majoras išsitraukė vardinį ginklą „Sig Sauer“ ir net septynis kartus iššovė į po virtuvę bėgiojantį ir nuo įsiutusių pareigūnų bandantį pasislėpti virėją.

Tačiau vidaus reikalų ministro turimais duomenimis, J. Paulikas nešaudė į konkretų žmogų. R. Šukys taip pat nepatvirtino, kad incidento metu buvo iššauti septyni šūviai.

„Informacija turėtų būti papildy-

ta, kai bus atliktas tarnybinis patikrinimas, kuris šiuo atveju turi ir privalo būti atliktas“, — teigė ministras.

Vardiniai ginklai pareigūnams suteikiami pasižymėjus tarnyboje, jais apdovanoti gali prezidentas, vidaus reikalų ministras, tam tikrais atvejais premjeras ir Seimo pirmininkas.

Vidaus reikalų ministras negalėjo pasakyti, kas konkrečiai apdovanojo J. Pauliką vardinio ginklu „Sig Sauer“, tačiau teigė, jog šiuo atveju nereikėtų daryti apibendrinimų dėl vardinio ginklo teikimo tvarkos ar būtinumo.

„Pareigūnai vardinus ginklus gauna įstatymų nustatyta tvarka, bet šiuo atveju aš nežinau, kas yra įteikęs ginklą. Tą klausimą suformuluotau atitinkamai teisėsaugos tarnyboms ir tikrai bus išsiaiškinta. Matyt, reikėtų šiuo atveju vertinti patį įvykį, be abejonės, neigiamai, tai, kad tame įvykyje dalyvavo pareigūnas, bet nėra pagrindo daryti apibendrinimų, kad apskritai vardinis ginklas yra kažkoks pavojus“, — kalbėjo R. Šukys.

Jo teigimu, tai yra pirmas atvejis, kai iš vardinio ginklo atlikti tokie teisės pažeidimai ir dėl to tenka apgailestauti.

Žolinė kviečia aplankyti Pivašiūnus

Atkelta iš 1 psl.

Maldininkus traukia Pivašiūnų šventovės centriniame altoriuje esantis Šv. Mergelės Marijos Nuliūdusiųjų Paguodos paveikslas. Paveikslas Madona — tipiška Palestinos jaunutė motina, dešine ranka globianti Kūdikėlį Jėzų, kairėje rankoje laikanti skeptrą.

Pivašiūnų Dievo Motinos Marijos paveikslas nuo seno garsėja savo stebuklinga galia. Tai liudija senieji votai (dovanos), pakabinti prie paveikslas atsidėkojant už čia patirtas malones. Per 1988 m. Žolinę kardinolas Vincentas Sladkevičius paveikslą vainikavo popiežiaus Jono Pauliaus II dovanota karūna ir suteikė Nuliūdusiųjų Paguodos titulą.

Nuo to laiko kiekvieno mėnesio 15 dieną maldininkai iš visos Lietuvos susirenka pagerbti Pivašiūnų Šv. Mergelę Mariją Nuliūdusiųjų Paguodą ir paprašyti jos dangiškos globos bei užtarimo.

Žolinė Lietuvoje nuo seno buvo

švenčiama kaip žemdirbių padėkos už žemės duotą, išaugintą ir subrandintą derlių dieną. Įprasta tą dieną vežti į bažnyčią šventinti šiųmečio derliaus grūdus, krepšį daržovių ir sodo vaisių, puokštę darželio ir lauko žolynų.

Kad padėka būtų visuotinė, raginta šią dieną susieiti giminėms, kaimynams, bičiuliams. „Kas per Žolinę nesueina krūvon, tie bus biedni“, — sakydavo Lietuvos kaime.

Katalikams Šv. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų šventė yra viena didžiausių Mergelės Marijos švenčių. Po Marijos mirties apaštalai budėję prie jos kapo Jeruzalėje ir apaštalas Petras patyręs, jog Marija prisikėlė iš numirusiųjų ir Viešpats ją paėmė į dangų. Atidarę karstą Marijos kūno neberadę — karstas buvęs pilnas nuostabiųjų gelių.

Marijos dangun paėmimo dogma paskelbta tik 1950 metais, tačiau liturginis to įvykio minėjimas žinomas nuo V mūsų eros amžiaus.

Valstybės šventės neturi sveikinimo tradicijų

Atkelta iš 1 psl.

„Kitomis progomis Seimo pirmininkas renkasi kitą būdą pasveikinti Lietuvos gyventojus. Per valstybines šventes vyksta daug renginių, Seimo vadovas per juos sako sveikinimo kalbas. Be to, specialūs sveikinimai jo vardu publikuojami laikraščiuose“, — sužinojo Seimo pirmininko sekretoriatai.

Valstybės švenčių proga sveikinimo atvirukų nesiunčia ir Prezidentūra. „Prezidentas Valdas Adamkus žmones sveikina per oficialius renginius, sakydamas juose kalbą“, — sakė valstybės vadovo atstovė spaudai Rita Grumadaitė.

Pasirinkimo nėra

Pasveikinti bičiulio Airijoje su Valstybės diena vargiai pavyktų ir jums. Mat sunku kioske ar pašte rasti tokiai progai tinkamą atviruką.

Rožės, lelijos, aukso žiedai, tortas su balionais, susiglaudę šunyčiai, kačiukai ar paršeliai ir pan. Tarp šimtų pavyzdžių pavyko rasti vos porą, iš bėdos tinkamų parašyti sveikinimą Valstybės dienos proga. Kadangi pasirinkimo nėra, tad ir dėl grožio nepasiginčysiu.

„Prieš trejus metus sulaukiau paskutinio skambučio dėl atvirukų patriotine tematika“, — sakė grafikas Vladas Liatukas.

Jo kurtų atvirukų su Vyčiu, Maiorionio eilėmis gerai paieškojus galima rasti prekybos vietose. „Juos prieš keletą metų dariau savo iniciatyva. Jie buvo skirti Vasario 16-ajai arba Kovo 11-ajai. Kadangi didelio poreikio nėra, tiražas tesiekė 300 ar 400 egzempliorių“, — pasakojo dailininkas.

Trūkstantį profesijų sąrašą ištyso dvigubai

Atkelta iš 1 psl.

Anot jos, šiuo metu labiausiai trūksta laivų korpusų specialistų, vairuotojų, statybininkų, suvirintojų, inžinierių, montuotojų.

Prieš pusmetį sąraše Klaipėdos uosto įmonėms reikalingų profesijų buvo vos keletas, o dabar sąraše tokių profesijų puikuojasi net septynios. Statybų sektoriuje reikia beveik visų specialybių darbuotojų, o paslaugų srityje ir toliau paklausūs aukštos kvalifikacijos specialistai — ypač trūksta anglų kalbos mokytojų, chemijos inžinierių, inžinierių programuotojų ir panašiai.

Dairosi į užsienį

Kaip aiškino R. Malaiškienė, trūkstantį profesijų sąrašą reikalingas ne tik suvokti situacijai darbo rinkoje, bet ir padeda nustatyti, kokių specialybių darbuotojams iš trečiųjų (ne Europos Sąjungos) šalių galima gauti naują leidimą dirbti neišvykus iš Lietuvos.

Dabar leidimas dirbti užsieniečiui išduodamas iki dvejų metų, jį privaloma gauti iki atvykimo į Lietuvą. Pasibaigus leidimo dirbti galiojimui, užsienietis privalo išvykti iš šalies.

Pasak ministerijos specialistės, pažymėtina, kad šalies ūkyje yra sektorių, kuriuose jaučiamas darbuotojų stygius ir kuriuose kvalifikuoti užsieniečiai iš trečiųjų šalių sėkmingai dirba Lietuvos įmonėse. Leidimų dirbti ir gyventi sutvarkymo procedūros labai apsunkintų ar ribotų tų įmonių veiklos galimybes.

„Todėl atsivėlgiant į padėtį Lietuvos darbo rinkoje buvo pasiūlyta

kas.

Pasak jo, pirmaisiais Nepriklausomybės atkūrimo metais tokių atvirukų poreikis buvo didesnis, o dabar jo beveik nebėlikę.

„Labiau apsimoka daryti atvirukus su Vilniaus architektūra, juos labiau perka“, — tvirtino kūrėjas.

Gaminti neapsimoka

Atvirukų gamyba užsiimančios bendrovės „Aropolis“ direktorius Antanas Klapatauskas teigė, kad jie gamina atvirukus, skirtus Vasario 16-ajai.

Jie spausdinami 3,000-4,000 tiražu ir užtenka 3-4 metams. „Tų atvirukų beveik niekas neperka“, — sakė verslininkas.

Tuo metu Kalėdų ir Naujųjų metų sveikinimus „Aropolis“ gamina 800,000 egzempliorių tiražu.

Vieno pavyzdžio atviruką su trispalve yra išleidusi įmonė „Puse Plus Kaunas“. „Turime galimybių jų pagaminti ir įvairesnių, bet nėra paklausos, — tvirtino bendrovės direktorė Maja Dauškanė. — Kai parduodame vieną tiražą, išleidžiame kitą.“

Į Kauną dirbti iš Latvijos atvykusi moteris teigė, kad jos šalyje tokio tipo atvirukų pagamina gerokai daugiau, ir sveikinimai Nepriklausomybės dienos proga yra daug populiariausi.

Įmonė kasmet sveikinimus šia proga pagal specialų užsakymą gamina Latvijos prezidento kanceliarijai.

„Atvirukas juk žmogui suteikia pozityvių emocijų, o jų mūsų gyvenime trūksta. Todėl kuo daugiau švenčių, kuo daugiau sveikinimų, tuo geriau“, — sakė verslininkė.

sudaryti galimybę leidimą dirbti išduoti užsieniečiui, jam esant Lietuvos Respublikoje išimtiniais atvejais, kai jis turi profesinę kvalifikaciją ir dirba ekonominiame sektoriuje, kur yra nustatytas darbo jėgos pasiūlos trūkumas, aiškiai ribojantis įmonių veiklos galimybes“, — aiškina R. Malaiškienė.

Kad darbdaviai mielai samdo darbuotojus iš užsienio, rodo ir Darbo biržos statistika — užpernai buvo išduota 1,500 leidimų dirbti užsieniečiams Lietuvoje. Pernai tokių leidimų išduota 2,900, o 2007 m. pirmą pusmetį — 2,300.

Sunku imigrantą įdarbinti

„Vakarų laivų gamyklos“ generalinis direktorius Arnoldas Šileika sakė, kad darbuotojų trūkumą laivų statybos ir remonto bendrovės jaučia jau kelerius metus. Jos priverstos ieškoti specialistų Ukrainoje, Rumunijoje ar Bulgarijoje.

„Mūsų darbuotojai daugiausia patraukė į Skandinavijos įmones, kur mokami didesni atlyginimai. Dažnai jiems darba suranda įdarbinimo agentūros, kurios randa darbininkams mokestinių lengvatų ir spragų. Taip šitos agentūros kraunasi didelį pelną“, — sakė A. Šileika.

Jis minėjo, kad įdarbinti ES šalių narių piliečius (rumunus ir bulgarus) nėra sudėtinga. Tačiau trečiųjų šalių darbuotojus įsivežti sunku dėl biurokratinių kliūčių.

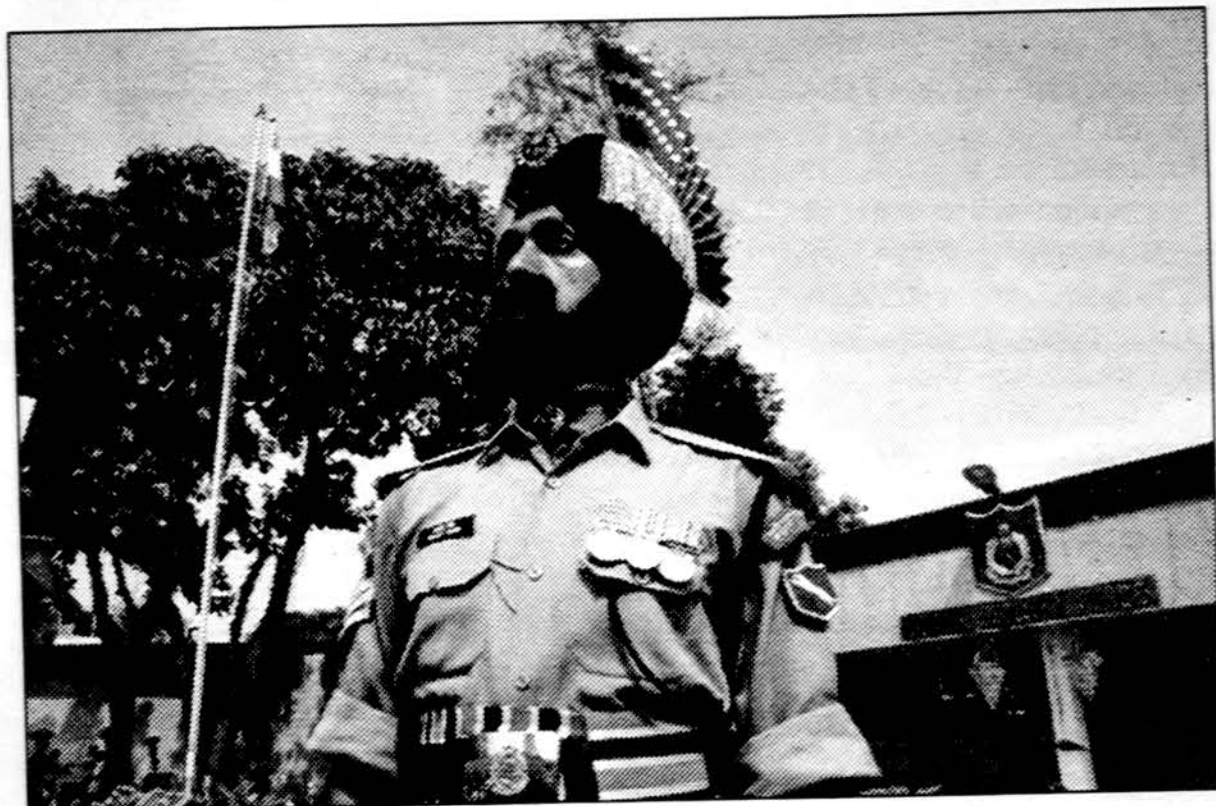
Kaip teigia „Vakarų laivų gamyklos“ generalinis direktorius, 1,400 darbininkų turinčioje įmonėje dirba apie 200 specialistų iš užsienio.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Indija nepriklausomybės metines mini ragindama kovoti su skurdu

Indijos pasienietis Nepriklausomybės dienos minėjimo metu.

Delis, rugpjūčio 15 d. („Reuters“/BNS) — Indijos premjeras Manmohan Singh, trečiadienį kalbėdamas 60-ųjų nepriklausomybės nuo Didžiosios Britanijos paskelbimo metinių proga, sakė, kad nepaisant spartaus ekonomikos augimo šaliai reikia labiau kovoti su skurdu, neišmanymu ir ligomis.

„Indija negali tapti šalimi su didelio augimo salelėmis ir didžiulėmis vystymosi nepalietomis teritorijomis, kurioje augimo naudą jaučia tik saujelė žmonių“, — pareiškė jis, sakydamas kalbą nuo Delio Raudonojo forto įtvirtinimų.

„Pažengėme į priekį daugelyje mūsų su skurdu, neišmanymu ir ligomis. Bet ar galime pasakyti, kad laimėjome karą?“, — sakė jis susirinkusiai pareigūnų ir diplomatų miniai, kurioje buvo ir vaikų, aprengtų baltais, oranžiniais ir žaliais — Indijos vėliavos spalvų — drabužiais.

Indija yra viena greičiausiai augančių pasaulio ekonomikų, bet nelygybė joje taip pat yra viena didžiausių pasaulyje. Šimtai milijonų indų gyvena už mažiau nei vieną JAV dolerį per dieną.

M. Singh kalbą sakė stovėdamas už neperšaunamo stiklo ekrano, o ant gretimų pastatų tuo metu buvo išstatyti snaiperiai. Visoje šalyje kareiviai ir ginkluoti policininkai saugo kelius ir svarbiausius pastatus, nes per Nepriklausomybės dieną dažnai būna separatistų kovotojų ar maoistų sukilimų išpuolių.

Prieš savo kalbą M. Singh padėjo vainikus prie memorialų Indijos laisvės judėjimo vadovui Mahatma Gandhi, pirmajam šalies premjerui Jawaharlal Nehru ir jo dukteriai, nužudytajai premjerei Indira Gandhi.

Po to M. Singh nuvyko į Raudonąjį fortą, kurį 17-ajame amžiuje iš raudono smiltainio pastatydino mongolai. Čia jis, aidint 21 šūvio saljutui, iškėlė nacionalinę vėliavą.

M. Singh žadėjo naujas 250 mlrd. rupijų (16 mlrd. litų) investicijas į žemės ūkį, kuriame vis dar dirba daugiau kaip pusė Indijos gyventojų, ir sakė, kad nori „šiūlaikinio švietimo revoliucijos“ savo šalyje, kur kas trečias žmogus yra neraštingas.

„Nepakankamo maitinimosi problema yra nacionalinė gėda. Kreipiuosi į šalį prašydamas pasiryžti ir labai stengtis, kad per penkerius me-

tus nepakankamo maitinimosi reikšmės būtų išgyvendintas“, — pridūrė jis.

Nors pastaraisiais metais Indijos ekonomikos augimas buvo maždaug 8 proc., 46 proc. jaunesnių nei trejų metų Indijos vaikų gauna nepakankamai maisto, nurodo UNICEF. Tai didesnis skaičius nei į pietus nuo Sacharos esančioje Afrikos dalyje.

Premjeras taip pat žadėjo atnaujinti pastangas industrializavimui skatinti ir „pirmarūšei infrastruktūrai“ sukurti. Jis pridūrė, kad perėjimas nuo agrarinės prie pramoninės ekonomikos yra sunkus.

Po šiemet vykusių ūkininkų protestų M. Singh sakė, jog vyriausybei reikia užtikrinti, kad tie žmonės, kurie neteko žemės dėl gamyklų, neprarastų savo pragyvenimo šaltinių. Be to, pasak premjero, reikia gerinti urbanistinį planavimą augančiuose Indijos miestuose.

„Mes esame jauna valstybė, — sakė jis. — Išlaisvinta mūsų jaunystės energija pastūmės Indiją į naują augimo kelią. Tačiau neturime pernelyg pasitikėti savimi. Mūsų laukia ilgas kelias. Mums reikia mažiausiai dešimtmečio sunkaus darbo ir nuolatinio augimo, kad įgyvendintume savo svajones“.

Rytinėje Biharo valstijoje, kuri yra tapusi skurdo ir neišsivystymo sinonimu, Nepriklausomybės dienos iškilmės sužlugdė smarkios liūtys. Per potvynius, kuriuos sukėlė musonas, šioje valstijoje šiemet jau žuvo 277 žmonės, o vienaip ar kitaip nukentėjo dar 14 mln. žmonių.

Atokiame Indijos šiaurės rytų regione, Asamo valstijoje, kur išgaunama nafta ir auginami arbatmedžiai, įtariamais separatistų sukilėliai į vieną policijos stovyklą prieš pat iškilmių pradžią sviedė granatą, kuriai sprogas buvo sužeisti penki žmonės, tarp jų — du policininkai.

Policija įtaria, kad šį išpuolį įvykdė Asamo jungtinis išvadavimo frontas (AJIF), kuris yra kaltinamas dėl 30 žmonių nužudymo praėjusią savaitę. Tarp nužudytųjų, kurie visi buvo hindi kalba kalbantys naujakuriai, yra moterų ir vaikų.

Kašmyre, kur 17 metų vyksta sukilimas prieš Indijos valdymą, separatistų grupuotės ragino dalyvauti visuotiniame streike.

EUROPA

VATIKANAS

Popiežius Benediktas XVI trečiadienį užsipuolė „materializmo slibiną“, kuris yra užgrobes didelę pasaulio dalį, bet sakė, kad Dievas yra galingesnis už šią tariamai neįveikiamą tendenciją. Per Švenčiausiosios Mergelės Marijos ėmimo į dangų šventę popiežius kalbėjo apie „ugniaspalvį blogio slibiną“, kuris minimas Naujajame Testamente. Pontifikas sakė, kad tą „ugniaspalvį slibiną“ įkūnijo „didžiosios praėjusio amžiaus diktatūros: nacizmas ir stalinizmas“. „Šiandien tas slibinas egzistuoja įvairiomis formomis — materialistinėmis ideologijomis, kurios sako žmonėms, kad absurdiška galvoti apie Dievą, laikytis dešimties Dievo įsakymų, kurie vadinami atgyvenusiais, ir kad reiktų griebti visa, ką tik galima“, — sakė Benediktas XVI.

BERLYNAS

Vokietijos vakaruose, Duisburge, prie geležinkelio stoties egzekucijos stiliumi nušauti šeši italai, pranešė trečiadienį policija. Policijos patrulis trečiadienį anksti rytą negyvus žmones rado dviejuose automobiliuose: „Volkswagen Golf“ ir „Opel“. Visi jie buvo nušauti šūviais į galvą. Penki vyrai buvo negyvi, o šeštasis — sunkiai sužeistas mirė vežamas į ligoninę. Policiją iškviatė pro šalį ėjusi ir šūviu išgirdusi moteris. Kiti liudininkai sakė matę iš tos vietos bėgančius du žmones. Nusikaltimo motyvai kol kas nežinomi.

BRIUSELIS

Du belgai, kurie savaitgalį buvo pagrobti Irano pietryčiuose, jau paleisti, Briuselyje sakė Belgijos užsienio reikalų ministerijos atstovas. „Vieno iš tų dviejų žmonių motina šią popietę susisieks su savo sūnumi. Jis sakė, kad yra saugus, kad jo sveikata gera, kaip ir to kito — antradienį sakė atstovas. — Jie suteikė tam tikros informacijos dėl to, kur jie yra, bet kol kas tai nėra aišku. Pasiųstengsime padaryti viską, kad nus-

tatytume tų dviejų žmonių buvimo vietą ir suteiktume jiems pagalbą“.

JAV

WASHINGTON, DC

Didelė žaislų gamintoja — kompanija „Mattel“ atšaukia iš įvairių šalių prekybos tinklų 18 mln. Kini-joje jos užsakymu pagamintų žaislų, kurių pusė tenka JAV. Antradienį JAV vartotojų saugumo komisija ir kompanija „Mattel“ paskelbė, kad šitaip pasielgti nuspręsta todėl, kad žaisluose yra pernelyg smulkių detalių, be to, jie nudažyti švino baltalo turinčiais dažais.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos ir JAV prezidentai pritarė siūlymui sudaryti Rusijos ir Amerikos grupę, kuri svarstys žmogaus teisių klausimus. „Prezidentai Vladimir Putin ir George W. Bush aktyviai pritarė, kad būtų sudaryta Vladimir Lukin ir Jessica Mathews grupė nešališkai svarstyti klausimus, susijusiems su demokratijos plėtra ir žmogaus teisių užtikrinimu“, — sakoma S. Lavrov straipsnyje „Rusijos stabdymas: žvilgsnis atgal į ateitį“. Jis priminė, kad anksčiau buvo sudaryta visuomeninė darbo grupė „Rusija — JAV: žvilgsnis į ateitį“, kurios pirmininkai buvo Rusijos prekybos ir pramonės rūmų vadovas Jevgenij Primakov ir buvęs JAV valstybės sekretorius Henry Alfred Kissinger.

AZIJA

KABULAS

Netoli Afganistano sostinės Kabulo trečiadienį žuvo diplomatų transportu važiuavę trys aukštesnio rango vokiečių policijos pareigūnai, dar vienas buvo sužeistas, sprogas pakelės bombai, pranešė Vokietijos ir Afganistano pareigūnai. Bagramio rajono policijos viršininkas Baryali Parwani sakė, kad diplomatinį transportą sunaikino per atstumą valdomas pakelės dedamas sprogmuo. Baltas visureigis buvo visiškai sprogimo sudraskytas purviname kelyje, vedančiame į NATO ir Afganistano kariuomenės mokymo bazę.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

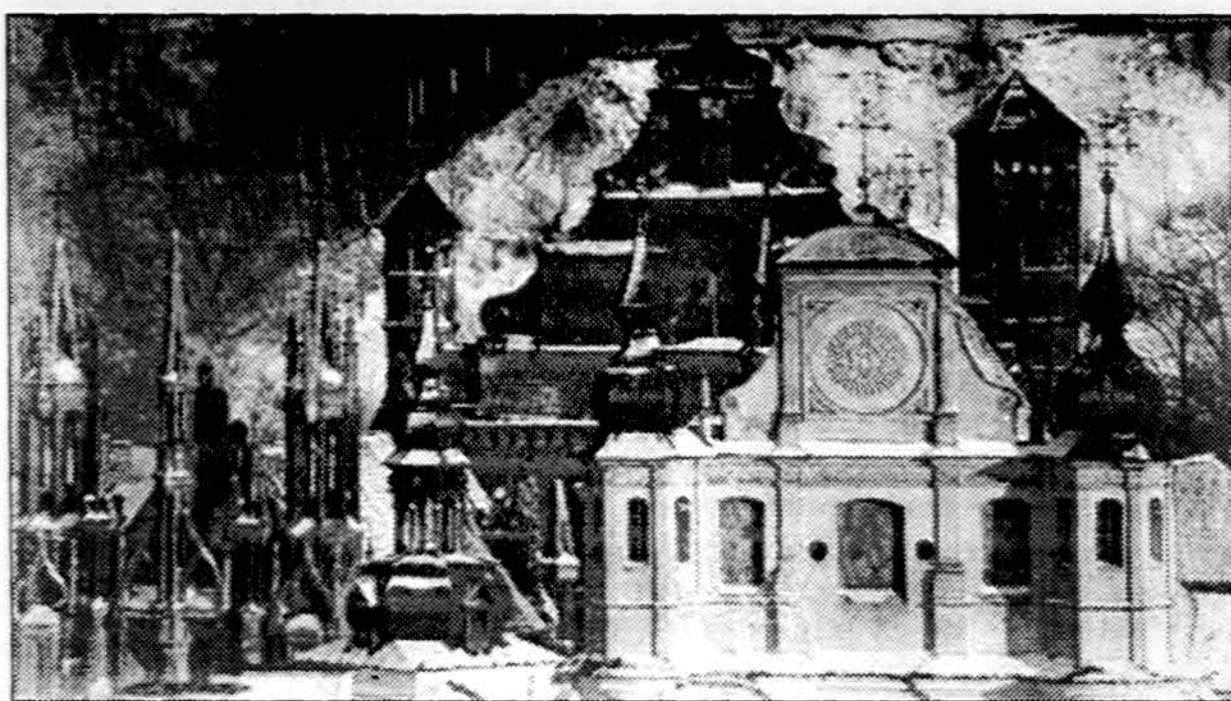
Small Packages

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Vilniaus panorama. 1912-1915 m.

Jano Bulhako nuotr.
Lietuvos nacionalinis muziejus

VILNIUS – TILTAS TARP RYTŲ IR VAKARŲ

Baltų studijų vasaros kursų institute su paskaita lankėsi University of British Columbia, Vancouver dirbantis dr. Laimonas Briedis

DAIVA LITVINSKAITĖ

„Ar tu iš Vilniaus?“ – klausia naujai sutikti amerikiečiai, kai pasakau, kad esu iš Lietuvos. Papurtau galvą leisdama suprasti, kad ne, bet visada pasiteirauju: „O ką jūs žinote apie Vilnių?“ Atsakymai dažnai įvairuoja: vieni ten yra buvę, kiti girdėję ar tik skaitę, tačiau visi iki vieno sutinka, kad Vilnius yra išpūdingas ir išsiskiriantis miestas. Kodėl miestas yra toks savotiškas, įvardinti vis dėlto nėra lengva, tai ne tik architektūros stilių įvairovė, bet ir miesto geografija, istorija bei jo įvaizdis istorijos bėgyje. University of British Columbia, Vancouver dėstytojo dr. Laimono Briedžio nuomone, Vilnius užima ypatingą vietą Europos istorinėje vaizduotėje: jau nuo pat pirmųjų istorinių žinių apie jį Vilnius buvo suvokiamas kaip „ribinis“ miestas arba tiltas, jungiantis Europą su Rytais. Tai miestas, kuris pirmųjų ir vėlesnių keliautojų buvo matomas kaip Europos pakraštys, esantis tarp kultūros ir gamtos, civilizacijos ir laukinumo.

Apie Vilniaus įvaizdžius istoriniame kontekste prabilau neatsitiktinai. Šiomet Baltų studijų vasaros instituto kursuose (Baltic Studies Summer Institute arba tiesiog BALSSI), kurie vyksta Los Angeles University of California, lietuvių, latvių bei estų kalbas besimokantiems studentams tarp visų kitų kultūrinių paskaitų buvo pasiūlytas Briedžio pranešimas „European Crossings: Vilnius Encounters“. Paskaita susilaukė didelio studentų dėmesio ir diskusijų, nes pranešimas buvo palydimas vaizdinės medžiagos, įžvalgių pastebėjimų, o istoriniai Vilniaus faktai apžvelgiami iš įvairių perspektyvų. Be to, didesnį klausytojų dalis buvo vienaip ar kitaip susipažinusi ar domėjosi šiuo miestu.

Briedis Vilniaus miestu domisi jau seniai. Atvykęs į University of British Columbia, Vancouver, studijavo geografijos katedroje, disertacijos objektu pasirinkdamas savo gimtojo miesto istoriją ir geografiją. Apsigynus disertaciją domėjimasis šiuo miestu nesibaigė, paklaustas apie ateities planus Briedis minėjo, kad greitai turi pasirodyti knyga apie Vilnių anglų kalba, kurioje jis analizuoja ir aprašo miestą pradedant

Gedimino laiškais ir baigiant dabartiniu, moderniu Vilniumi; taip pat ateityje jis planuoja išleisti knygą ir lietuvių kalba.

Baltų kalbų studentams Briedis kalbėjo apie Lietuvos sostinės įvaizdį istorijos bėgyje. Pasak jo, pirmą kartą Europos istorijoje plačiai apie Vilnių sužinota kunigaikščio Gedimino laikais, kuomet Lietuva vienintelė kultūringojoje krikščioniškoje Europoje išliko nepakrikštyta. Todėl suprantama, kad neigiamą vardą įgijęs miestas ilgą laiką net ir po krikšto buvo traktuojamas kaip necivilizuota, laukinė vietovė. 1513 metais pirmajame Sarmatijos žemėlapyje Lietuvos sostinė pažymėta dviem pavadinimais: Vilnia – kaip civilizuotasis, Europai priklausantis miestas, ir Wilde – kilęs iš vokiško žodžio ir reiškiantis laukiniškumą. Toks supratimas vyravo iki Rusijos okupacijos. Tuo metu prasižėję miesto urbanizacija savo ruožtu pritraukė ir keliautojų dėmesį. Tačiau keliautojai, atvykę į miestą, išsiveždavo vėlgį dvejopus išpūdžius: kaip nepaprastai gražaus peizažo, bet prastos urbanizacijos, baroko kultūros, kuri tuo metu ne itin buvo vertinama, pernelyg žalio, tarsi vidury miškų išdygusio miesto vaizdą.

Vilniaus, kaip tilto tarp Rytų ir Vakarų, įvaizdį toliau formavo 1812 metais per Europą žygiavusi Napoleono kariuomenė. Pasak Briedžio, išlikę armijos raštai liudija, kad įžengę į miestą kariai tikėjo, kad čia prasideda Rytai – toks skirtingas jis pasirodė nuo kitų, iki tol aplankyto miestų. Tačiau po pralaimėjimo iš Rusijos grįžtantys kariai Vilnių matė jau visiškai kitomis akimis – kaip savą, Europos miestą.

Iš kitos pusės, Briedžio teigimu, XIX amžiuje su Vilniumi glaudžiai susiję garsūs lenkų rašytojai, tokie kaip J. Slovackis ar A. Mickevičius, Europos kontekste suformavo kitokią išpūdį ir išgarsino Vilnių kaip lenkų romantizmo miestą.

Apie dar kitokią miesto įvaizdį Europos vaizduotėje karo metu Laimonas Briedis žada kalbėti šį rudenį rugsėjo 7-9 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont įvyksiančioje 54-oje Santaros-Šviesos konferencijoje, kur jis skaitys paskaitą „Klajonės po Vilnių karo metu“.

DETROIT, MI

Švęsime kun. Alfonso Babono garbingą 80-jį gimtadienį

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Š. m. rugsėjo 6 d., ketvirtadienį, Šv. Antano, Detroit, MI, parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas švęs savo 80 metų gimtadienį. Ta proga sekmadienį, rugsėjo 9 d., 12:15 val. p. parapijos salėje kun. A. Babonui bus ruošiamas pagerbimas ir pietūs.

Ta proga norime trumpai apie patį sukaktuvininką.

Kun. Alfonsas Babonas gimė Lietuvoje, Raseinių mieste, 1927 m. rugsėjo 6 d. Augo ir mokėsi Raseiniuose. Karo metu pasitraukė į Vakarus, kurį laiką gyveno išvietintųjų stovyklose. Tikėdamas, kad bus galima greitai sugrįžti į Lietuvą ir nenorėdamas nuotolti nuo Europos, emigravo į Angliją. Dirbo fabrike. Jausdamas pašaukimą į kunigus, pradėjo ieškoti galimybių patekti į seminariją. Tokia proga pasitaikė Anglijoje. Įstojo į specialią mokyklą. 1953 m. sužinojęs apie lietuvių salesiečių gimnaziją Italijoje, išvyko ten baigti gimnazijos kursus. Už kelių metų išvyko į Romą, kur įstojo į Šv. Kazimiero Lietuvių Pontifikalinę kolegiją. 1963 m. ją baigė gaudamas licenciato laipsnį iš teologijos.

1962 m. gruodžio 22 d. Romoje, Laterano bazilikoje Alfonsas Babonas buvo išventintas kunigu. Primicijas laikė Muenchene.

1964 m. kun. A. Babonas atvyko JAV ir pastoracinį darbą pradėjo Allentown, Pennsylvania vyskupijoje. Tais laikais vyskupijoje tada buvo dvylika lietuviškų parapijų. Dauguma jų įsteigė pirmieji lietuviai emigrantai – angliakasiai. Kun. Babonas buvo paskirtas į New Philadelphia, Šv. Jėzaus Širdies parapiją, vėliau persikėlė į Easton, dar vėliau į Minersville.

1968 m. Detroito arkivyskupas kardinolas John Deardun kun. Alfonsą Baboną patvirtino vikaro pareigoms Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje Detroit. Dėl greitkelio vedimo Kelių departamentas bažnyčią nupir-

ko nugriauti. Parapijai teko kurtis naujoje vietoje. 1973 m. rugsėjo 8 d. buvo pašventinta naujai Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčia ir Kultūros centras, Southfield, MI. 1974 m. liepos 1 d. parapijos klebonas kun. Mykolas Kundratas parapiją apleidė ir nuo tos dienos kun. A. Babonas buvo paskirtas jos administratoriumi. Kai kun. V. Kriščiūnevičius buvo paskirtas parapijos klebonu 1975 m., kun. Alfonsas Babonas buvo perkeltas į amerikiečių parapijas Detroit priemiesčiuose: St. Mary's parapiją, Royal Oak ir Our Lady of Victory parapiją, Northville, MI.

1979 m. sausio pradžioje, kai Šv. Antano lietuvių parapijos Detroit klebonas kun. Kazimieras Simaitis išėjo į pensiją, kun. Alfonsas Babonas buvo paskirtas tos parapijos administratoriumi. Po metų buvo patvirtintas klebono pareigoms, kuriose iki šios dienos tebesidarbuoja.

Kun. Alfonsas Babonas yra BALF'o 76-to skyriaus pirmininkas, Lietuvos Šaulių išeivijoje vyr. kapelionas, „Švyturio“ jūrų šaulių, Altoriaus draugijos, Lietuvos Vyčių 102 kuopos dvasios vadas ir kitų organizacijų rėmėjas.

Kun. Alfonso Babono garbingo gimtadienio proga, visuomenė kviečiama dalyvauti vaišėse ir pagerbti mūsų kleboną. Auka – 20 dol. asmeniui.

Svečiai gali registruotis pas Reginę Juškaitę-Švobienę tel.: 248-547-2859 vakarais, arba pas Mykolą Abarių Dievo Apvaizdos parapijoje arba tel.: 734-462-2458.

Gimtadienio proga klebonui kun. A. Babonui bus įteikta sveikinimo knyga. Asmenys ar organizacijos, norinčios pasveikinti sukaktuvininką kun. A. Baboną, gali atsiųsti sveikinimus adresu: Regina Juškaitė-Švobienė, 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071 arba Mykolas Abarius, 38601 Tuscany Ct., Livonia, MI 48154.

Prašome svečius užsiregistruoti iki antradienio, rugsėjo 4 d.

2003 metais kun. Alfonsas Babonas šventė 40 metų kunigystės jubiliejų.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

KAI ŽYDĖJO KAŠTONAI

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Nr. 7

Antanas ir Vida Valuckai po vidudienio Mišių surengė koncertą. Jaunas arkikatedros administratorius kun. Ričardas Doveika puikiame pamoksle klausė, kodėl mes atsisakome savo vaikų, o svetimšaliai juos vertina, myli, teikia šeimyninę šilumą? Prašiau, kad prie progos jis savo mintis surašytų ir atsiųstų, bet dar nespėjo to padaryti.

Mišiose pastebėjau Eleną Kubilienę su būreliu vaikučių. Su ja per „Saulutę“ seniau bendrauta. Ji ėmėsi globoti apleistus vaikus. Jos veikla smarkiai išsiplėtė, — vaikų skaičiui padidėjus, ji įkūrė namelius Valakampiuose. Jai padėjo vokiečiai, kuris vėliau išvyko. Dabar Kubilienė gavo žemės plotą prie Elektrėnų, Konceptų kaime ir pastatė erdvesnius vaikų namus. Ji apgailestavo, kad prie jos „kimbama“, apkalbama. Sakoma, jog pati Kubilienė tuose namuose ne dažnas svečias, vaikams trūksta maisto, priežiūros. Abejotinas ir tų namelių įforminimas. Pašaliniam sunku žinoti, kur teisybė.

Užėjau į Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondą. Jo direktorė yra A. Adamkienės pusseserė Sigutė Kačinskienė. Ne kartą esu buvusi mokyklose ir vaikų namuose, kuriuose aiškiai matėsi Almos fondo parama — įrengtas mokymosi kambarys su kompiuteriais, suremontuotas vaikų namų sparnas, atnaujinti baldai ir t.t. Fondo sienos buvo išpuoštos vaikų piešiniais, kurie bus panaudoti gaminant sveikinimų atvirukus rėmėjams.

Almos Adamkienės fondas siekia investuoti į žinias ir dvasines vertybes — buvo paremtos 42 Lietuvos kaimo mokyklos, 3 ligoninės, įvykdyti 18 projektų. 2006 metais kaimo mokyklas pradėta aprūpinti vaizdo ir garso įranga, bibliotekos praturtintos naujomis knygomis, kuriami sveikatos centrai mokyklose, skatinami vaikų gabumai per piešinių ir fotografijų konkursus „Graži tu mano, brangi tėvyne“, išleidžiamos kompaktinės plokštelės, kur vaikai dainuoja, groja. Be tiesioginių aukų iš bendrovių ir asmenų papildomos lėšos gaunamos iš parduodamų produktų, pvz. saldainių. Kasmet Prezidentūroje ar kiemyje ruošiamos Atvelykio, Kalėdų ir Vaikų gynybos šventės vaikams.

„Saulutė“ kartais nuo karto mažomis aukomis yra parėmusi A. Adamkienės, G. Landsbergienės, R. Švobienės labdaros veiklą. Tai simbolinė, moralinė parama, paskata tęsti nelengvą darbą. Gražina Landsbergienė visuomet asmeniškai parašo kam lėšos buvo panaudotos — ar ligoninės įrangai, ar vaikus į teatrą nuvežti ir t.t. Jų fondai susilaukia stambios paramos iš įvairių įmonių. Maltos ordino ar įtakingų asmenų, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ tiesiogiai paremia šeimimas, studentus, neįgalius vaikus, — kai kuriuos vaikų globos namus ar parapijinius namus bei Dienos centrus. Per „Konkreto vaiko“ rėmimo programą (auka 360 dol. metams) rėmėjas gali remti konkretų vaiką, gauti vaiko apibūdinimą, adresą ir, jei nori, tiesiogiai bendrauti su juo. Šią programą įgyvendinti „Saulutei“ talkina Lietuvos

vaikų fondas Vilniuje (Žygimantų g. 6), direktorė Romualda Navikaitė. 2006 m. per „Saulutę“ į Lietuvą iškeleliavo 134,185 dol.

...

Linksmi nuteikė užtikta televizijos programa „Lietuvos šokių dešimtukas“ — analogas JAV „Dancing with the Stars“. Tai konkursas, kuriame šoka šokių profesionalas su kokia nors įžymybe. Balsuoja teisėjai, žiūrovai salėje ir programą matantys namuose. Mažiausiai balsų gavusios poros iškrenta.

Poros ilgai ruošiasi, repetuoja, treniruoja, stengiasi būti gražios, grimojuoja, pritaiko drabužius. Pasirodo su įvairiais šokiais — tango, valsu, pasadobliu, rumba, svingu, džajevu. Šioje laidoje varžėsi tokios įžymybės akt. Dalius Mertinas, Saulius Siparis, šaulė Daiva Gudžinevičiūtė, fotografas Pipsas, dain. Rūta Ščiogolevaitė, dain. Mantas, sporto komentatorė Laima Janušonytė, Greta Šapkaitė ir Laima Paksienė. Visi stengėsi įsijausti į savo vaidmenį, būti elegantiški ar juokingi ir surinkti kuo daugiau balsų. Įdomu, kad teisėjai Laimą Paksienę vis pakritikuodavo, bet balsuojančių žiūrovų balų ji sulaukė daugiausia. Iš tikrųjų, ji visai neblogo! Buvo įdomu pažiūrėti, tačiau įžymybėms dar nemažas kelias iki „Žuvėdros“.

...

Visa Lietuva subruzdavo, prieš atvykstant Didžiosios Britanijos karalienei Elizabeth II. Ypatingos užduotys teko Vilniaus „Stiklių“ restorano kulinarams ir 22 aukštų „Reval Hotel Lietuva“ darbuotojams, kur 80 m. karalienė ir 85 m. Edinburgo kunigaikštis buvo apgyvendinti prezidentiniuose apartamentuose.

Kaip ir į visų svečių, bet ypatinai iškilųjų, reikia atsižvelgti į jų pomėgius ir poreikius — kada ir kokią arbatą gerti, nedėti gvazdikų ant stalelio šalia lovos ir t.t. Garbingai porai vežioti buvo nupirkti du automobiliai visureigiai (SUV). Karalienės „Land Rover Range Rover“ kainavo 430,000 litų, o kunigaikščio „Land Rover Discovery III“ — 250,000 litų. Automobilius vairavo iš Britanijos atvykę karalienės vairuotojai. Vadovybės apsaugos departamentui teko nupirkti ypatingą limuziną už 700,000 litų reikiama saugumo įranga. Vėliau automobiliai turėjo būti parduoti varžytinėse už aukščiausią kainą. Didžiųjų svečių aplankymo programa remontai buvo padaryti Seime ir Prezidentūroje.

Karalienė atvyko spalio 16-osios d. vakarą. Kitą rytą ji lankėsi Seime, apžiūrėjo parodą apie Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, posėdžių salėje pasakė kalbą. Jai ir jos vyrui buvo padovanotos specialiai įremtos kovo 11-osios Akto kopijos.

Po to karalienė ir kunigaikštis išvyko į Rotušės aikštę, kuri laukė didžiulė minia. (Žmonės svarstė, kodėl susitikimas įvyko čia, o ne prie Prezidentūros, juk gatvė prie aikštės remontuojama, nors remontuojamos vietos buvo uždarytos užtvarelėmis.)

Bus daugiau.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PANEVĖŽYS KVIEČIA Į 504-ĄJĮ MIESTO GIMTADIENĮ

Rugsėjo 7–9 dienomis vyks
gimtadienio renginiai

Kaip teigia Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Kultūros ir meno skyriaus vedėja Loretą Krasauskienė, šis miesto gimtadienis bus išskirtinis tuo, kad Panevėžys sieks pateisinti savo, kaip teatro miesto, vardą, taip paminėdamas režisieriaus J. Miltinio 100-ąsias gimimo metines.

„Ši miesto šventė bus itin intensyvi ir teatrališka: panevėžiečiams ir miesto svečiams Panevėžio miesto teatrų aktoriai (Laimutis Sėdžius, Asta Preidytė, Ligita Kondrotaitė, Vidmantas Fijalkauskas ir kt.) atliks populiarias muzikines ištraukas iš miuziklų, kino filmų, koncertuos aktoriai bardai Kostas Smoriginas, Olegas Ditkovskis, Aidai Giniotis, panevėžietis Vytautas Kupšys, Keistuolių teatras, Kristina Kazlauskaitė su Vidmantu Urbonu, Panevėžio muzikinis teatro orkestras, Andrius Mamontovas su grupe“, — informavo gimtadienio renginių režisierius, J. Miltinio dramos teatro aktorius

Darius Petkevičius.

Taip pat laukiama Šv. Kristoforo kamerinio orkestro ir Vytauto Juozapaitio bei jo studentų, Rūtos Ščiogolevaitės, Jurgos Šeduikytės. Vyks III Baltijos šalių muzikinių fejerwerkų festivalis, tarptautinis lėlių teatrų festivalis „Lagaminas-8“, III mėgėjiškų filmų festivalis „Aš+miestas=kinas“, šokio, dainos ir vaidybos sintezę siūlantis Virgilijaus Valuntinio organizuojamas vaikų ir jaunimo festivalis „Raktas“, tarptautinis folkloro festivalis „Aisūs kankleliai“, veiks senuosius lietuvių amatus pristatanti Vilkmėgės ir Jaunimo gatvės, tautodailininkų mugė, Kamernis meno kampas, leisiantis kiekvienam norinčiajam scenoje pademonstruoti savo aktorinius, meninius sugebėjimus. Rugsėjo 9 dieną krepšinio aikštelyje rungsis teatrų, politikų, medikų, kunigų komandos.

Panevėžio miesto savivaldybės renginiams organizuoti skyrė 150 tūkst. Lt.

Balsas.lt

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M.
SAKEVICIUS

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

...ĮVAIRŪS...

* Ieškau kambariokės kartu su motimis 2 miegamųjų butą Lemonte.
Tel. 708-228-8003.

Reikia grįžti į savo lopšį

Šiandien „Draugo“ skaitytojus supažindiname su dar vienu projekto „Žymiausi pasaulio lietuviai“ komandos nariu **Edmundu Atkočiūnu**. Edmundą režisierius pakvietė būti projekto koordinatoriumi. Dvylika metų pragyvenęs JAV, šią vasarą E. Atkočiūnas su šeima grįžo į Lietuvą.

– Kaip Jūs tapote šio projekto bendraautoriumi? Kaip susitikote su režisieriumi Arvydu Barysu?

– Su Arvydu Barysu pažįstami jau seniai. Susipažinome dar jam kuriant filmus apie Neringą. Tada dar buvau klebonas Nidoje, o jis kaip tik ten filmavo.

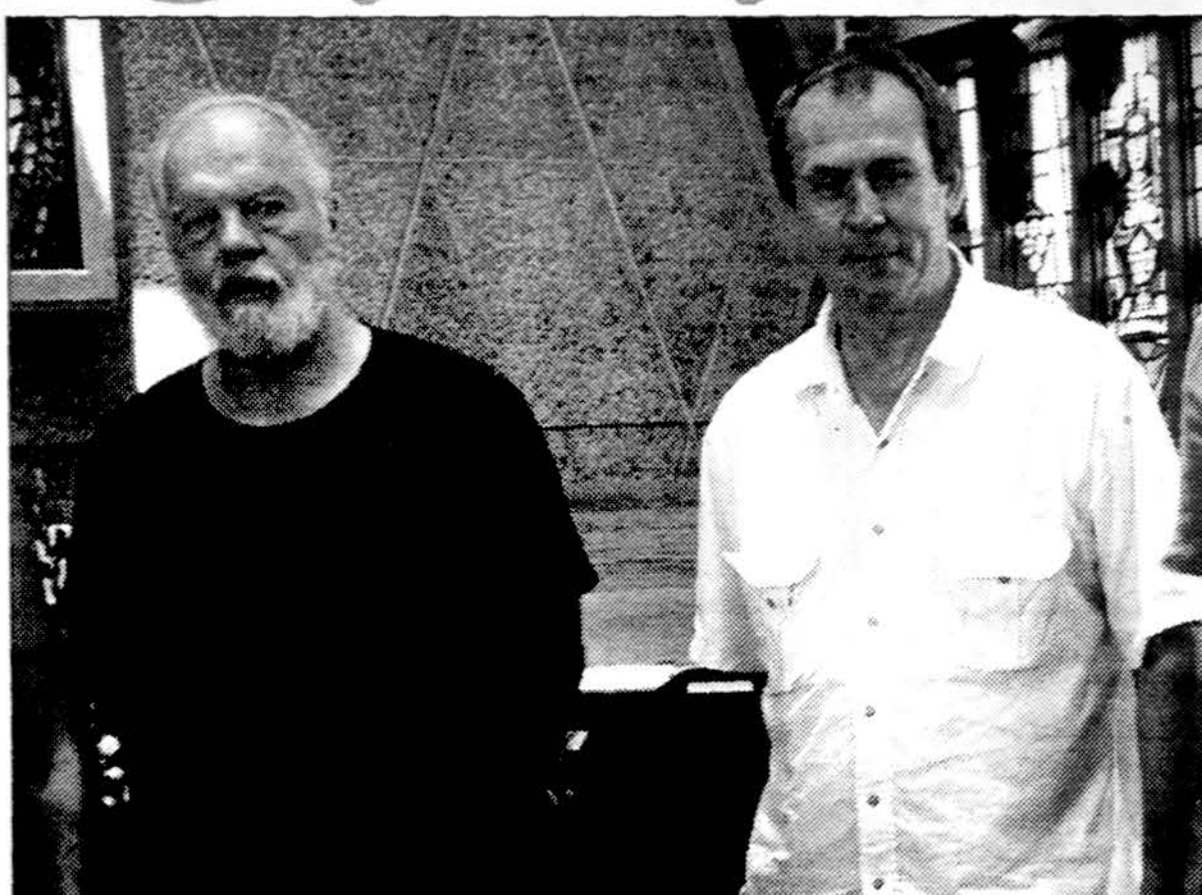
Po to aš vedžiau ir išvykau gyventi į JAV. Kartkarčiais pasiskambindavome, žinojau, kad jis kuria filmus, sekiau jo veiklą.

Gyvenant Vakaruose mačiau ir sutikau labai daug lietuvių, kurie tikrai labai buvo reikalingi Lietuvai, tačiau dėl vienokių ar kitokių priežasčių jie buvo Vakaruose. Pradėjau apie juos rašyti į spaudą. Norėjosi parodyti, kad išblaškyti, ištremti, išdaugyti ir vėl prisikėlę, mes vis dėlto likome lietuviais, mylinčiais savo tėvynę. Būdamas toli nuo tėvynės, lietuviai yra padarę daug įdomių pasauliui dalykų. Čia, Vakaruose, įsitikinau, nors tą žinojau ir seniau, kokia vis dėlto esame darbšti tauta. Man buvo kilę minčių surasti tų žmonių kuo daugiau. Gal net kokiam Kryžkalnyje sukurti išsiblaškiusių lietuvių Panteoną, kad žmonės užrašytų savo atsiminimus, savo šeimų istorijas. Kai gyvendamas Los Angeles kalbėjau apie tai su žmonėmis, daugelis su tokia mintimi sutiko ir pritarė. Tačiau tai buvo tik kalbos ir svajonės.

Ir štai šiais metais, po 12 metų gyvenimo Amerikoje su šeima grįžau gyventi į Lietuvą ir bevaikstant Nidoje susitikome Arvydą. Sužinojęs, kad aš daug metų gyvenau JAV, domėjaisi ir rašiau apie ten gyvenančius žmones, Arvydas paklausė, ar aš nepažįstas žmonių, kuriuos jis galėtų nufilmuoti Amerikoje, ir pakvietė dirbti filmavimo grupės koordinatoriumi – kad galėčiau jiems ir pavertėjauti, ir surasti žmones, kuriuos reikėtų nufilmuoti, bei padėčiau tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse žmonėms pristatyti projektą. Taip pradėjau dirbti. Pristatėme filmą Lietuvoje, papasakojome apie jo kūrimą. Pristatymai vyko ir Los Angeles, ir Čikagoje. Jis bus pristatomas visur, kur tik filmuosime.

– Ar Jums neatrodo, kad mes, gyvendami Lietuvoje, nepastebime, nematome žmonių, kurie tikrai yra daug padarę Lietuvai, o išvažiavę iš Lietuvos, staiga pamatome, kokių iškilių žmonių turime – tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje?

– Man sunku atsakyti į šį klausimą. Aš tikrai pažįstu Lietuvoje daug gerai dirbančių žmonių, kurie yra „pakandžiojami“, bet kaip sakoma, kas nedirba, to niekas ir nemato. Be to, tas „nematomas“ yra mūsų gyvenimo pasekmė. Nebuvome ugdomi demokratiškai, nemokėjome gėrėtis kito geru darbu ir pagirti žmogaus. Bet ir kitose šalyse tikriausiai tas pats – savam krašte pranašų nebūsi. Kiek teko pastebėti – Lietuvoje irgi žmonės keičiasi, labiau įvertina vienas kitą, pasidžiaugia kitų darbo re-

Antanas Saulaitis ir Edmundas Atkočiūnas filmavimo metu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

zultatais.

– Gyvendamas Amerikoje, Jūs bendradarbiauote su „Amerikos lietuviu“. Veik kiekviename savaitraščio numeryje skaitydavome Ed Atko rašytus straipsnius.

– Prieš pradėdamas rašyti „Amerikos lietuviui“ rašydavau vieną kitą straipsnį į Lietuvos spaudą, mat man metus kunigystę, žmonėms kilo labai daug klausimų. Mano istorija nusikambėjo labai plačiai. Kai kurių pasakymu – tai buvo prieš bažnyčią, prieš Dievą. Tačiau aš nesijaučiau nusikaltęs. Šeimą sukūriau iš meilės, myliu savo žmoną ir tris dukras. Kadangi buvau kunigas, buvau įsitikinęs, kad meluoti – didžiausia nuodėmė, tad nutariau viską atvirai pasakyti, o ne gyventi slapta. Taip po truputį ir įsisukau į rašymą.

Pasiūsdavau straipsnių ir į „Amerikos lietuvių“. Po kiek laiko gavau pasiūlymą parašyti daugiau. Taip tapau savaitraščio „Amerikos lietuvis“ korespondentu. Nesu žurnalistas, tiesiog dokumentiškai aprašydavau įvykius. Kaip tik tada pradėjau rašyti apie sutiktus įdomius žmones.

– Tai galima sakyti, kad „Amerikos lietuvis“ padėjo Jums atrasti A. Barysą?

– Iš dalies – taip. Tas domėjimasis žmonėmis, noras apie juos papasakoti sutapo su Arvydo norais ir svajonėmis. Nežinau, kaip toliau seksis, bet, atrodo, projektas įgauna pagreitį. Filmavimo komanda labai susiderinusi, visi dirbame vieningai.

– Mūsų skaitytojams įdomus ir Jūsų asmeninis gyvenimas. Prieš keliolika metų Jūs labai atvirai visiems pasakėte nutraukias ryšius su bažnyčia. Prisimenu, kiek tuo metu buvo apie tai kalbama. Kaip Lietuvoje yra dabar, ar jaučiate priešpriešą iš Jūsų buvusių draugų?

– Pasakysiu taip – žmonės visą tą dalyką jau seniai suprato, matė, kad jis buvo tarsi šakom „apkamšytas“.

Atgavus Lietuvai laisvę, kada daug ką buvo galima sakyti atvirai, staiga aš atsistoju ir sakau, kad tokiu klausimu bažnyčia yra neteisi, ji turi keisti savo pažiūrą. Kadangi pasakiau tai atvirai, buvau ne tik nesuprastas, bet ir pasmerktas. Ko tik aš tada apie save neišgirdau – saugumietis, komunistas, ateistas, vagis, psichinis ligonis!

Na, o dabar po visų tų skandalių, po pasmerkimų, galų gale žmonės su-

prato, kad nereikia tokių dalykų bijoti. Grįžus nėra jokių konfliktų.

– Lietuvoje po nepriklausomybės atkūrimo atsiradęs Bažnyčios pakilimas, atrodo slūgsta. Kas atsitiko?

– Man atrodo, kad tai susiję su tuo, kad į daugelį klausimų bažnyčia neatsako atvirai. O neatsako todėl, kad negali atsakyti. Amerikoje pastebėjau, kad Bažnyčia eina prie žmogaus. Mes visi esame žmonės ir dirbame savo darbus. Savo darbais mes suteikiame pagalbą kitiems žmonėms. Ir ta pagalba yra veikti, jei kiekvienas, taip pat ir kunigas, gerai dirba savo darbą, atlieka savo pašaukimą.

– Tačiau Jums tas apsisprendimas vis tik turėjo būti labai sunkus.

– Tas apsisprendimas buvo tikrai nelengvas. Ypač sunku buvo mano mamai. Man tada labai padėjo žmona, šeima. Aš likau kataliku, bet supratau, kad Dievas šaukia mane šeimai. Man atrodė, kad Dievui šitie dalykai yra suderinami. Nesakau, kad man šeimos sukūrimas buvo bažnyčios praradimas. Sukūręs šeimą, norėjau būti kunigu, deja – negalėjau, tad teko emigruoti.

Iš dalies tai padariau ir dėl vaikų, mat baiminausi, kad žmonių kalbos jų netraumuotų.

– Tad išvažiavimas tarsi apsaugojo Jus?

– Taip. Seniai supratau, kad tarp žmogaus ir Dievo tarpininkas nereikalingas. Aš žinau, kad yra Dievas, ir

Jis žino, kad esu aš. Man tai yra svarbu.

– Na, o dabar truputį apie Jūsų šeimą. Esate laimingas šeimoje, auginate tris puikias dukrytes.

– Taip, esu laimingas, nors nėra lengva auginti tris vaikus. Sakoma – auginkite kuo daugiau vaikų, tačiau realybėje susiduri su daugybe sunkumų. Nesirūpina didelėmis šeimomis ir valstybė. Didelė dalis pinigų nuplaukia visai kitiems dalykams ir, atrodo, kad Lietuvos valdžia visiškai nesidomi, kas ateityje valdys mūsų šalį.

– Labai gražūs Jūsų dukrų vardai. Kaip Jūs juos parinkote?

– Kadangi pradėjome gyvenimą iš naujo, norėjosi, kad vaikų vardai būtų negirdėti, nauji, reikšmingi. Tad patys su žmona (Gerimanta Stankute) juos sugalvojome. Ėrėjos vardas – tai saulė, Dievo palaima, Nonatė mums asocijavosi su slėniais ir kalnais – tai Dievo ramybė, o Dorėja primena Nidą (dorė – taip vadinasi senas kuršių laivas).

– Po dvylikos metų grįžote į Lietuvą. Kodėl?

– Svarbiausias grįžimo motyvas – vaikai. Norėjosi, kad dukros augtų normalioje lietuviškoje aplinkoje. Dabar Lietuvoje tikrai tą turime. Nebaisu, kad dukros klausysis apie mane nebūtų dalykų. Jos jau suvokia, kas iš tikrųjų esu aš, kas yra religija. Norisi, kad jos išmokytų lietuviškos kultūros, kuri tikrai yra tikras lobis. Tai supranti tik pagyvenęs svetur. Nors mūsų giminės gyslomis teka įvairių tautų kraujas, tačiau mano tėvelis ir mama buvo krašto patriotai, aš turiu tą žemės lopinėlių ir matau jame prasmę, tad noriu, kad mano dukros taip pat išaugtų lietuviškos.

Aišku ne paskutinėje vietoje ir merginų lavinimas: muzika, šokis, lietuviška kultūrinė aplinka, viskas svarbu. Tačiau pirmiausia jos turi gerai išmokti kalbėti lietuviškai, mat gyvenimas Amerikoje uždėjo savo antspaudą. O ir patys pasiilgom Lietuvos – reikia grįžti į savo lopšį.

– Filmavimo projektas baigsis, ką ruošiatės daryti toliau?

– Ieškosiu darbo kultūros ar švietimo srityje. Lietuvoje nebesijaučiu persona non grata. Manau, mano išsilavinimas ir patirtis tikrai reikalingi Lietuvai.

– Ačiū už pokalbį.

Kalbino
Laima Apanavičienė

Filmavimo grupė Los Angeles, CA iš kairės: Aušra Gibiežienė, Arvydas Barysas, Danguolė Varnienė ir Edmundas Atkočiūnas. Manto Šatkaus nuotr.

Mūsų stalui

Vynuogės

Vynuogių kekės. Lyg baltu rūku padengtos, viena uoga prie kitos, persviečiamos saulės, pilnos nuostabių, gyvybę nešančių sulčių. Vynuogės – tai kone vienintelis augalas, kurio vaisiai būna visų vaivorykštės spalvų.

Dionizo vaisius

Ir ką apie tas vynuoges pasakoti? Tai, kad jos neatsiejama daugelio religijų dalis? Tai, kad be vynuogių buvo neįmanomos ir romėnų, ir graikų, ir Mažosios Azijos gyventojų kultinės apeigos? O gal tai, kad vynuogės užtarnavo nepaprastai didelę visų tautų pagarbą visais laikais? Joks kitas augalas neturi tokios turtingos istorijos ir literatūros kaip vynuogės. Juk pati seniausia legenda yra ta, kad Nojus pasodino vynuogę Ararate pasibaigus tvanui. Biblijoje apskritai labai daug istorijų apie tai, kas būna, jei vynuogių daugiau paskanauji. Ir Egipto piramidėse dažnai randama perdžiūvusių razinų. Vynuogės – tai mėgstamiausias Graikijos linksmybių dievaičio Dionizo vaisius. O legenda pasakoja, kad žymus graikų dailininkas Zevkisas taip gyvai nupiešė vynuogės, kad paukščiai atskrisdavo jų paskanauti.

Taip paskaičiavus galima pasakyti, kad vynuogės skaičiuoja 10 tūkst., jeigu ne daugiau, metų, o tai reiškia, kad jos, kartu su grūdinais augalais, viena seniausiai auginamų kultūrų. Vynuogės apdainuotos legendose, padavimuose. Graikai pasakoja, kad seniai seniai, piemuo, vardu Estafilos, dingusią avį rado ēdančią nežinomo augalo lapus ir vaisius. Piemuo nusprendė atnešti šių keistų vaisių savo šeiminiui Oinosui. Šis uogas netyčia per stipriai suspaudė. Surinkęs įstabaus skonio sultis jis apie jas kažkodėl pamiršo (kaip dažnai būna legendose). O sultys diena iš dienos tapdavo vis aromatingesnės ir pamažu tapo vynu.

Romėnai tikina, kad pirmoji vynuogė buvo pasodinta Saturno. Ir ne veltui kiekviena tauta, kur auga vynuogės, laiko garbe papasakoti savo vynu atsiradimo istoriją. Bet juk nuo legendų gausybės niekas nesikeičia – vynuogė tiesiog lieka vynuoge ir teikia mums malonumą.

Vadovas

- Laikyti vynuoges reikia polietileno maišelyje šalčiausioje šaldytuvo (ne šaldiklio!!!) vietoje. Gerai būtų pradurti maišelyje skylutes.

- Plautas vynuoges reikia suvartoti iš karto. Laikyti jų negalima nei šaldytuve, nei kambario temperatūroje.

- Renkantis vynuoges parduotuvėje arba turguje reikia atkreipti dėmesį į tai, kaip stipriai laikosi uogos: Jei lengvai pakračius kekę uogos krinta, tokios vynuogės nevertos dėmesio.

- Saldžiausios žaliųjų vynuogių uogos yra gelsvos arba šiaudų spalvos, gintarinio atspalvio.

- Raudonųjų vynuogių uogos turi būti tolygiai raudonos.

- Netenkintinos kokybės vynuogių uogos su dėmėmis, susiraukšėjusios, šlapios arba turinčios baltos spalvos apvadėlį prie kotelio.

- Maistui vartojamos uogos bei jauni augalo lapai.

Tai ir svarbu. Istorijų galima papasakoti daug, kiekviena jų gali būti įdomi, bet svarbiausia tai, kad be vynuogių mūsų maistas taptų skurdesnis ir netektų daug skonį bei spalvą. Tad pradėdami mūsų kelionę į vynuogių pasaulį.

Salotos su sūriu ir vynuogėmis

8.82 oz (250 g) įvairių salotų mišinio

7.05 oz (200 g) bronzos arba ožkų sūrio

1 kekę žaliųjų vynuogių be kauliukų

1 citrina

alyvuogių aliejaus

sezamų sėklų

druska

pipirai

Salotų lapus nuplauti, nusausinoti ir suplėšyti arba stambiai supjaustyti. Sūrį supjaustyti kubeliais. Vynuoges supjaustyti per pusę. Viską sumaišyti, pabarstyti druska, pipirais ir sezamų sėklomis, pašlakstyti aliejumi ir citrinos sultimis. Patiekti nedelsiant.

Vynuogių salsa su bazilikais

1 kekę žaliųjų arba raudonųjų vynuogių be kauliukų

ketvirtis raudonojo svogūno

1 žaliosios citrinos sultys

8 bazilikų lapeliai

druska

1 val. šaukštas alyvuogių aliejaus

Vynuoges padalyti į keturias dalis. Svogūnus labai smulkiai supjaustyti. Taip pat smulkiai supjaustyti bazilikų lapelius. Visus salsos produktus sumaišyti, įberti druskos pagal skonį.

Patiekti su paukštiena.

Dolma – balandėliai su vynuogių lapais

Konservuotų arba šviežių vynuogių lapų

Faršui:

17.6 oz (500 g) jautienos

2 nedideli svogūnai

nepilna stiklinė apvirtų ryžių

1 šaukštas pomidorų pastos

A † A

YUDITA MAUERSBERGER

Mirė 2007 m. rugpjūčio 12 d., sulaukusi 72 metų.

Gyveno Melrose Park, IL.

Nuliūdę liko: vyrai Paul; vaikai Lisa Mauersberger-Mangam su Dan, Mark su Tina Mauersberger; anūkai Alexandra, Grace, Harmon ir Rainer; broliai Edmund su Sandy Junkeris, Ray su Karen Yunker, Leohardt Junker; daug sūnėnų ir dukterėčių.

A. a. Yudita 30 metų dirbo mokytoja Lane Technical High School Čikagoje, kurioje studentų meiliai buvo vadinama „Frau Mau“.

Velionė pašarvota penktadienį, rugpjūčio 17 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Bormann laidojimo namuose, 1600 Chicago Ave., Melrose Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 18 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. r. a. a. Yudita bus atlydėta į Sacred Heart bažnyčią Melrose Park, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Queen of Heaven kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Bormann FH. Tel. 708-344-0714
arba bormannfuneralhome.com

A † A

ZUZANAI JUŠKEVIČIENEI

iškeliavus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo dukrai JŪRATEI su vyru JONU, vaikiaičiams dr. RENATAI VARIAKOJYTEI-STANIŠKIENEI ir JONUI MINDAUGUI VARIAKOJUI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems.

Liūdime kartu.

Vydūno fondo taryba ir valdyba

A † A

ALGIUI ČEKAUSKUI

mirus, žmonai GANAI-ELIZABET, dukterims ILONAI, DANUTEI, sūnui RAIMONDUI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Sunny Hills Lietuvių Bendruomenė

Lietuvių Operos mecenatui

A † A

LIUDUI RAMANAUSKUI

mirus, jo žmonai ALBINAI, dukroms, sūnui bei jų šeimoms ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

1 šaukštas aliejaus

pusė stiklinės vandens arba sultinio

džiovinti bazilikai

druska, juodieji pipirai, aitrieji

pipirai

Vynuogių lapus užmerkti į šiltą vandenį. Sumaišyti faršą. Lapus dėti lygia puse į apačią, nupjauti kotelius. Dėti graikinio riešuto dydžio faršo gabaliuką ant lapo ir susukti. Kaulus

nuo jautienos sudėti į puodą, jeigu yra suplyšusių lapų, jais iškloti puodo dugną. Balandėlius dėti viena prie kito, įpilti vandens tiek, kad apsemtų balandėlius, prispausti lėkšte. Virti apie valandą. Patiekti su mairūnu su česnakais.

Elžbieta Monkevič
Alfa.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ „Draugo“ metinis vajeaus pokylis įvyks š. m. spalio 6 d., šeštadienį, 6 val. v. Willowbrook pokylių salėje. Pokylyje dalyvaus Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Audrius Brūzga. Meninę programą atliks Bostono vyrų sekstetas. Po šaunios vakarienos vyks šokiai. Stalus ar pavienius bilietus į pokylį prašome įsigyti iš anksto „Draugo“ administracijoje. Bilieto kaina – 75 dol. Nuširdžiai prašome organizacijas atkreipti dėmesį ir kartą metuose paremti dienraštį, užsisakant stalus.

♦ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago rugpjūčio 18 d., šeštadienį, 7 val. v. vyks dainuojamosios poezijos vakaras ir susitikimas su aktoriumi Henriku Savickiu bei režisieriumi Arvydu Lebeliūnu. Įėjimas: 5 dol. Dėl platesnės informacijos kreiptis į Ritą Janz, tel. 773-582-6500.

♦ Artėja graži vasaros šventė Žolinė – Švč. Mergelės Marijos dangun ėmimo šventė. Rugpjūčio 19 d., sekmadienį, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont šv. Mišių metu bus šventinamos gėlės ir žolynai. Po mišių 12 val. p. p. PLC sodelyje prasidės Lemont apylinkės Žolinės jomarkas. Esant nepalankiam orui, jomarkas vyks didžiojoje PLC salėje. Nepasididžiukite, atvykite.

♦ „Rhinoceros“ teatro festivalis 2007 pristato monospektaklį „Une Baye“. Režisierė ir Une vaidmens atlikėja – Audrė Budrytė. Nuo Paryžiaus scenų iki Sibiro lagerių – tokia vienos moters gyvenimo kelionė, ieškojimas prasmės mene. Sunki vaikystė kaime suteikia Une neužmirštas nuoskaudas, bet tuo pačiu vaikystės prisiminimai tampa įkvėpimo šaltiniu. Atradusi savyje artistės talentą, Une keliauja į Rusiją, Ameriką ir Prancūziją. Kaunan grįžta Antrojo pasaulinio karo išvakarėse. Čia ji baigia savo gyvenimo kelią. Tai Uršulės Babickaitės – Graičiūnienės istorija. Premjera: rugpjūčio 29 d. 9 val. v. PROP Theatre, 3502 North Elston Ave., Chicago. Spektakliai: trečiadieniais 9 val. v. rugpjūčio 29 d., rugsėjo 5, 12 ir 19 dienomis ir ketvirtadieniais 7 val. v. rugpjūčio 30 d., rugsėjo 6, 13 ir 20 dienomis. Spektaklio trukmė: 1 valanda. Spektaklis vaidinamas anglų kalba. Bilietus galite įsigyti tel: 773-267-6660. Daugiau informacijos: UneProject@hotmail.com

♦ Amerikos lietuvių Tautinės sąjungos (ALTS) gegužinė Ateitininkų namų ažuolyne (Lemont) įvyks rugsėjo 2 d., sekmadienį. Pradžią 12 val. p. p. Visuomenė kviečiama dalyvauti ir maloniai praleisti sekmadienio popietę atsišveikinant su vasara.

♦ Grandiečiai kviečia jaunimą įsijungti į jų gretas. Kviečiame registruotis sekmadienį, rugsėjo 9 d., 6 val. v. Registracija vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

♦ Pedagoginis lituanistikos institutas (PLI) kviečia studijuoti jaunimą, norintį tęsti lituanistinius mokslus ir siekiantį pagilinti lituanistines žinias. Institute dėstoma lietuvių kal-

ba ir literatūra, Lietuvos istorija, geografija, kultūros istorija, kalbos kultūra, pedagogika, psichologija, žurnalistika ir kt. dalykai. Priimami studentai nuo 16 metų. Baigus dvejų metų kursą įteikiamas diplomas su teise dėstyti pradinėse lituanistinių mokyklų klasėse. Studentai, baigę trejų metų kursą, gauna diplomą su teise dėstyti aukštesniosiose lituanistinių mokyklų klasėse. Paskaitos vyksta šeštadieniais PLI patalpose Jaunimo centre nuo 9 val. r. iki 12:40 val. p. p. Ne Čikagoje gyvenantieji gali studijuoti neakivaizdiniu būdu. Registracija rugsėjo 8 ir 15 d. nuo 10 iki 12 val. r. Smulkesnė informacija tel. 708-974-1081 arba el. paštu: lapas_9@yahoo.com

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦ JAV Lietuvių Bendruomenės East Chicago Indiana apylinkės valdyba rugpjūčio 26 d. Vilčių sodyboje, 1143 Southview Dr., Schererville, IN ruošia tradicinę gegužinę. Pradžią – 1 val. p. p. Maloniai kviečiame atvykti. Pradžiuginsime visus lietuvišku maištu, gaivinančiais gėrimais ir muzika.

♦ 2007 m. rugsėjo 6 - 7 dienomis Lietuvos Respublikos garbės konsulate Palm Beach, Florida valstijoje organizuojamas piliečių priėmimas konsuliniais klausimais. Interesantus priiminės Lietuvos Respublikos generalinio konsulato New York konsulė Renata Darulienė. Adresas: 300 South Ocean Blvd., Palm Beach, FL 33480, tel. 561-832-2232, 561-832-5550. Jei norite atsiimti jau išduotus pasus 2007 m. rugsėjo 6 - 7 dienomis Lietuvos Respublikos garbės konsulate Palm Beach, prašome apie tai pranešti elektroniniu paštu adresu info@ltconsny.org arba paskambinti į Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą New York telefonu 212-354-7840 iki 2007 m. rugpjūčio 31 dienos.

♦ Sekmadienį, rugsėjo 9 d., 12:15 val. p. p. parapijos salėje kun. A. Babonui bus ruošiami pagerbimas ir pietūs. Auka – 20 dol. asmeniui. Svečiai gali registruotis pas Reginę Juškaitę-Švobienę tel. 248-547-2859 vakarais, arba pas Mykolą Abarių Dievo Apvaizdos parapijoje arba tel. 734-462-2458. Gimtadienio proga klebonui kun. A. Babonui bus įteikta sveikinimo knyga. Asmenys ar organizacijos, norinčios pasveikinti sukaktuvininką, gali atsiųsti sveikinimus adresu: Regina Juškaitė-Švobienė, 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071 arba Mykolas Abarius, 38601 Tuscany Ct., Livonia, MI 48154. Prašome svečius užsiregistruoti iki antradienio, rugsėjo 4 d.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

„Palydėkime vasarą!“

Jau tapo tradicija, Los Angeles (LA) Lietuvių Bendruomenės valdyba kviečia į metinę LA lietuvių pajūrio gegužinę „Palydėkime vasarą!“

Renginys vyks šeštadienį, rugpjūčio 25 d., Playa del Rey paplūdimyje, už Pacific Ave. kopų, tarp 41 ir 42 gelbėtojų stočių. Visi kviečiami – lietuviai ir jų draugai.

Gardžiuosimės Red Lion (www.redlontavern.net) tavernos paaukotomis dešrelėmis, vyks tinklinio turnyras, pajūrio žaidynės.

Nepraleiskite progos pasidžiaugti puikia California diena prie jūros su draugais ir naujais pažįstamais!

Pradžią 11 val. r., tęsis iki saulėlydžio. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje:

www.LALithuanians.com

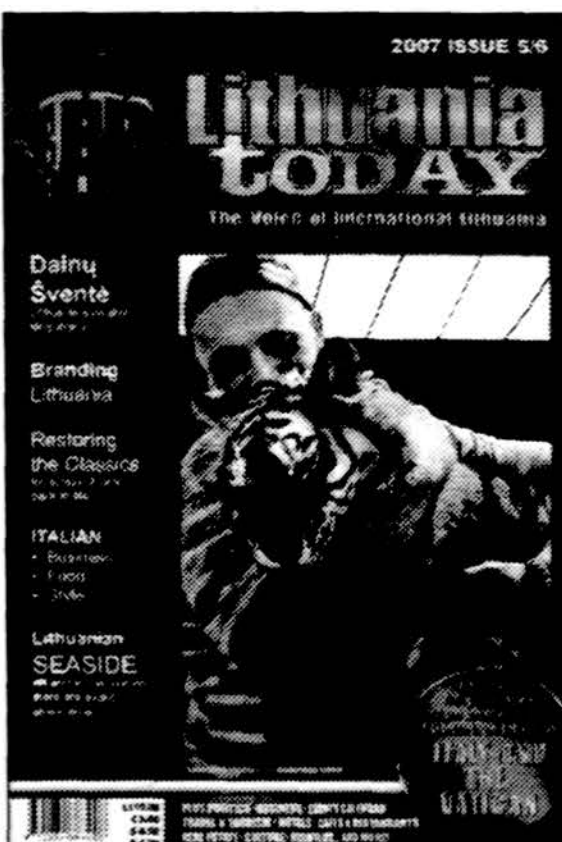
Akimirka iš Los Angeles Lietuvių Bendruomenės valdybos 2006 m. gegužinės „Palydėkime vasarą!“

Skaitytojų dėmesiui!

Rugpjūčio 18-19 dienomis Brighton Park Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos aikštėje turės vykti turgelis dėl susiklosčiusių aplinkybių atšaukiamas.

Tel. pasiteiravimui: 773-847-4855. Palikite žinutę.

„Draugo“ knygynėlyje

Neseniai „Draugo“ knygynėlį pasiekęs žurnalas „Lithuania Today“ kaip visada įdomus.

Pirmuosiuose puslapiuose Joe Grace straipsnis apie Lietuvoje labai populiarią saulėgrąžos šventę – Jonines, kurio neseniai buvo švenčiamos Lietuvoje.

Lars Bryne rašo apie kino gimimą

Lietuvoje. Daugelis nežino, kad Lietuvos kino istorija prasidėjo Kaune.

Žinoma, žurnalo žurnalistai negalėjo aplenkti Dainų ir šokių šventės. Ray Vyšniausko straipsnis gausiai iliustruotas nuotraukomis.

Susipažinsite su internetiniu puslapiu lietuviams.com, sužinosite, kas vyks Lietuvių dienoje Los Angeles bei susipažinsite su tų dienų vienu organizatoriumi Aidu Mattis. Kartu su žurnalu galėsite pasamprotauti, kokia Lietuva turėtų būti, apsilankyti 10 km nuo Klaipėdos įsikūrusiame mini zoologijos sode ir sužinoti, ką siūlo atvykusiems į Druskininkus poilsiautojams vandens parkas.

Daug vietos skirta Italijai ir valstybei valstybėje Vatikanui.

Būtinai pavartykite žurnalą, jei ruošiatės važiuoti į Lietuvą. Rasite daug informacijos apie viešbučius, parodotuves, meno galerijas, restoranus, sužinosite, kur, kokie vyksta spektakliai.

Žurnalo kaina – 6.5 dol. Jį galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokesčio, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500